

The logo for Zonne-Beke features the word 'ZONNE' in blue with a yellow sun icon above the 'O', and 'BEKE' in blue below it. The entire logo is enclosed in a yellow square border.

**ZONNE
- BEKE**

waar de toekomst
een verleden heeft

A decorative graphic in the top right corner consisting of a grid of yellow dots that tapers off towards the top right.

KERKENBELEIDSPLAN

A small decorative graphic consisting of three yellow dashes.

JUNI 2025

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	1
INLEIDING	6
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	8
2. FICHE PER KERKGEBOUW	9
2.1. Sint Audomarus Passendale	9
2.1.1. Identificatie	9
2.1.2. Beschrijving	10
Cultuurhistorische waarde	10
Historiek	10
Beschrijving	10
Interieur	10
Mobilair	11
Aanvullende informatie	11
Glasramen	11
Kerkhof	11
Orgel	11
Gebouw en architecturale mogelijkheden	11
Oppervlakte	11
Grondplan en doorsneden	12
Opbouw	13
Voorstellen uit het ontwerpend onderzoek van 2015	14
Fasering	14
Raming	16
Voorzieningen	16
Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)	16
Bouwfysische toestand	16
Opmerkingen	16
Uitgevoerde restauratiewerken	16
Gewenste investeringen	17
2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	17
2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	18
Kerkdiensten	18
Communie en Vormsel	18
Jaarlijks terugkerende diensten buiten de wekelijkse vieringen op zaterdag	18
Openingsuren van de kerk:	19
Andere activiteiten buiten de eredienst	19
2.2. Onze Lieve Vrouw Kerk in Zonnebeke	20
2.2.1. Identificatie	20
2.2.2. Beschrijving	21
Cultuurhistorische waarde	21

Geschiedenis	21
Beschrijving	21
Interieur	22
Exterieur	22
Mobilair	23
Aanvullende informatie	23
Oorlogsgedenkteken	23
Orgel	23
Gebouw en architecturale mogelijkheden	23
Oppervlakte	23
Grondplan en doorsneden	24
Voorzieningen	28
Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)	28
Bouwfysische toestand	28
Opmerkingen	28
Uitgevoerde restauratiewerken	29
Gewenste investeringen	30
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	30
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	31
Kerkdiensten	31
Communie en Vormsel	32
Jaarlijks terugkerende diensten buiten de wekelijkse vieringen op zaterdag	32
Openingsuren van de kerk	32
Andere activiteiten buiten de eredienst	32
Openstellen van de kerktoren	32
Tijdelijke tentoonstellingen	33
Ontvangst- en receptieruimte	33
Andere ideeën	33
2.2.5. Restauratie en werken in functie van de implementatie meervoudig gebruik aan de Onze Lieve Vrouwe Kerk te Zonnebeke.	33
Verbreed gebruik na restauratie	34
Toegankelijkheid binnen/buiten	34
Aankoop plooibare en stapelbare stoelen	34
Dwarse scheiding met gordijn	35
Dwarse scheiding met tentoonstellingsboxen	35
Verbreed gebruik	35
Overzicht van de geplande fasen	36
Fase 1	36
Fase 2	37
Toekomstscenario's	38
Opstelling voor een tentoonstelling	38
Opstelling voor een muziekvoorstelling	38

Opstelling voor een receptie	39
Fase 3	39
2.3. Sint Martinus in Beselare	41
2.3.1. Identificatie	41
2.3.2. Beschrijving	42
Cultuurhistorische waarde	42
Historiek	42
Beschrijving	42
Interieur	42
Mobilair	42
Aanvullende informatie	43
Orgel	43
Gebouw en architecturale mogelijkheden	43
Oppervlakte	43
Grondplan en doorsneden	43
Opbouw	43
Voorstel uit het ontwerp onderzoek van 2015	44
Voorzieningen	45
Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)	45
Bouwfysische toestand	46
Opmerkingen	46
Uitgevoerde restauratiewerken	46
Gewenste investeringen	46
2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	46
2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	48
Kerkdiensten	48
Communie en Vormsel	48
Jaarlijks terugkerende diensten buiten de wekelijkse vieringen op zaterdag	49
Openingsuren van de kerk	49
Andere activiteiten buiten de eredienst	49
2.4. Sint Margareta in Geluveld	50
2.4.1. Identificatie	50
2.4.2. Beschrijving	51
Cultuurhistorische waarde	51
Historiek	51
Beschrijving	51
Interieur	51
Mobilair	52
Aanvullende informatie	52
Eerste Wereldoorlog	52
Orgel	52
Gebouw en architecturale mogelijkheden	52

Oppervlakte	52
Grondplan en doorsneden	52
Opbouw	53
Voorstel uit het ontwerpend onderzoek van 2015	53
Nieuwe toegang aan het marktplein	53
Toevoegen van een scheidingswand	55
Toevoegen van bergruimte en sanitair	57
Raming	58
Voorzieningen	58
Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)	58
Bouwfysische toestand	58
Opmerkingen	58
Uitgevoerde restauratiewerken	58
Gewenste investeringen	59
2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	59
2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	60
Kerkdiensten	60
Communie en Vormsel	61
Jaarlijks terugkerende diensten buiten de wekelijkse vieringen op zaterdag	61
Openingsuren van de kerk	61
Andere activiteiten buiten de eredienst	61
2.4.5. Gebruik voor de gemeentelijke basisschool De Regenboog	61
2.5. Sint Bartolomeus Zandvoorde	63
2.5.1. Identificatie	63
2.5.2. Beschrijving	63
Cultuurhistorische waarde	63
Historiek	64
Beschrijving	64
Interieur	64
Mobilair	64
Aanvullende informatie	64
Kerkhof	64
Relicten Eerste Wereldoorlog	65
Orgel	65
Gebouw en architecturale mogelijkheden	65
Oppervlakte	65
Grondplan en doorsneden	66
Voorstel uit het ontwerpend onderzoek van 2015	68
Scenario 1: grote activiteit in het OC	70
Scenario 2: grote kerkelijke dienst	70
Scenario 3: winterkerk	71
Scenario 4.1: klassiek concert	71

Verdieping optie 1	72
Verdieping optie 2	72
Raming	73
Voorzieningen	73
Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)	73
Bouwfysische toestand	73
Opmerkingen	73
Uitgevoerde restauratiewerken	73
2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	74
2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	75
Kerkdiensten	75
Communie en Vormsel	76
Jaarlijks terugkerende diensten buiten de wekelijkse vieringen op zaterdag	76
Openingsuren van de kerk	76
Andere activiteiten buiten de eredienst	76
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE	77
3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie	77
3.1.1. Visie van de kerkbesturen	77
Sint Audomarus Passendale	77
Onze Lieve Vrouw Kerk in Zonnebeke	77
Sint-Martinus Beselare	77
Sint Margareta Geluveld	79
Sint-Bartolomeus Zandvoorde	79
3.1.2. Visie van het lokaal bestuur	79
Sint Audomarus Passendale	79
Onze Lieve Vrouw Kerk in Zonnebeke	79
Sint-Martinus Beselare	80
Sint Margareta Geluveld	80
Sint-Bartolomeus Zandvoorde	80
Besluit	80
3.1.3. Samenvattende tabel	81
Conclusie	81
4. BESLUIT	82
5. BIJLAGEN	82

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Zonnebeke:

- Sint Audomardus , Passendale, DN 1124
- Onze Lieve Vrouw Kerk , Zonnebeke , DN 1121
- Sint Martinus ,Beselare, DN 1122
- Sint Margareta ,Geluvel, DN 1123
- Sint Bartolomeus Zandvoorde, Zandvoordeplaats 34, DN 1125

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen de gemeente Zonnebeke, de pastorale eenheid Onze-Lieve-Vrouw van Vrede Regio Ieper, het centraal kerkbestuur van Zonnebeke en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren en werd vervolgens goedgekeurd:

- door het kerkbestuur Sint Audomarus Passendale op
- door het kerkbestuur Onze Lieve Vrouw Zonnebeke op
- door het kerkbestuur Sint Martinus Beselare op
- door het kerkbestuur Sint Margaretha Geluvel op
- door het kerkbestuur Sint Bartolomeus Zandvoorde op
- door het centraal kerkbestuur Zonnebeke op
- door het managementteam op
- door het college van burgemeester en schepenen op
- door de bisschop van Brugge, Mgr. Lode Aerts, op
- door de gemeenteraad van 25 juni 2025

Tevens wordt verwezen naar het ontwerpend haalbaarheidsonderzoek inzake transformatie van kerkgebouw voor herbestemming of nevenbestemming zoals uitgevoerd in opdracht van de West-Vlaamse Intercommunale en de Gemeente Zonnebeke, uitgevoerd door TV De Smet – noArchitecten. Het eindrapport werd opgeleverd op 1 september 2015.

Dit haalbaarheidsonderzoek geeft bijkomende inlichtingen over de architecturale mogelijkheden van de diverse kerken.

De kerken in Zonnebeke behoren tot de Pastorale Eenheid Onze-Lieve-Vrouw van Vrede Regio Ieper binnen het decanaat Ieper-Poperinge.

Op 20 september 2015 werd deze Pastorale Eenheid in Ieper opgericht. Deze bestond toen uit de fusie van de vijf parochies van de federatie Zalige Margaretha van Ieper (O.L.V.-Middelares, Sint-Jacob, Sint-Jan, Sint-Maarten en Sint-Niklaas en Sint-Pieter) met de vijf parochies van de federatie Sint-Elooi (Dikkebus, Hollebeke, Vlamertinge, Voormezele en Zillebeke). Sinds 1 juni 2018 kwamen er de vier parochies van de federatie Zalige Jan van Waasten bij (Boezinge, Brielen, Elverdinge en Zuidschote), op 20 november 2021 de vijf parochies van de federatie Sint-Paulus Langemark-Poelkapelle (Langemark, Poelkapelle, Bikschote, Madonna en Sint-Juliaan) en tenslotte op 19 november 1922 de vijf parochies van de federatie Sint-Augustinus (Beselare, Geluvel, Passendale, Zandvoorde en Zonnebeke).

De Pastorale Eenheid O.L.V. van Vrede Regio Ieper bestaat nu uit vierentwintig kerken en beslaat het gebied van de gemeenten Ieper en Langemark-Poelkapelle en Zonnebeke.

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een

situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

- Kerk Passendale : Sint Audomarus , Passendaleplaats ,Passendale
- Kerk Zonnebeke: Onze Lieve Vrouwekerk, Ieperstraat , Zonnebeke
- Kerk Beselare: Sint Martinus , Kerkplein , Beselare
- Kerk Geluveld: Sint Margareta , Geluveldplaats , Geluveld
- Kerk Zandvoorde: Sint Bartolomeus, Zandvoordeplaats , Zandvoorde

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Sint Audomarus Passendale

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1.1. Identificatie

Naam: Sint Audomarus kerk

Geografische ligging

- Passendaleplaats z.n., Passendale
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Brugge
- Dekenaat: Ieper-Poperinge
- Pastorale eenheid: Onze-Lieve-Vrouw van Vrede Regio Ieper
- Parochie: Sint Audomarus parochie
- Diocesaan nummer: 1124

Eigenaar: Gemeente Zonnebeke, Langemarkstraat 8, 8980 Zonnebeke

Bescherming(en)/vastgesteld

- Is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Audomarus met kerkhof
Deze vaststelling is geldig sinds 14-05-2024
- Is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Audomarus
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 14-05-2024

2.1.2. Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Georiënteerd bedehuis midden omringend kerkhof met ijzerzandstenen omheiningsmuurtje waarop hek tussen postamenten. Ten noordoosten en zuidoosten ijzerzandstenen kapelletjes respectievelijk met Christus- en Corneliusbeeld naar ontwerp van architect A. De Pauw (Brugge) van 1924.

Historiek

Neoromaanse kerk heropgebouwd in 1920 naar ontwerp van A. De Pauw (Brugge) van 1904. Het romaans bedehuis werd verbouwd in 1663: midden- en zijbeuk werden verbreed en onder één dak gebracht; transeptarmen werden verlengd; heroriëntering van de kerk namelijk westkant werd koor, koorpartij werd voorportaal.

In 1904 wordt de kerk gesloopt en iets meer ten zuiden heropgebouwd: het romaanse koor wordt zijkoor; het noordelijk transept wordt doopkapel; de kruising vormt een deel van het noordelijk transept.

Na de Eerste Wereldoorlog wordt de kerk naar de plannen van 1904 heropgebouwd. Herstellingswerken in 1945-1946 na de beschadiging tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Beschrijving

Driebeukig bedehuis met basilicale opstand met toren op zuidoostzijde.

De plattegrond ontvouwt: driebeukig schip van vijf traveeën, onder meer één centrale portaaltravee; een noordelijk en zuidelijk transept van één travee met rechte sluiting; een hoofd- en twee zijkoren van één travee, respectievelijk afgesloten door apsis en vlakke sluiting; één noordelijk en zuidelijke sacristie.

Hergebruikte ijzerzandsteen voor noordelijk zijkoor en -transept, voorts afwisselend lagen van gele, roze en rode natuursteen. Lei-, zadel- en lessenaarsdaken.

Centrale westelijke puntgevel voorzien van kruisbekroning; oculi en rondboognissen onder meer met lichtgleuven; rondboogvenster onder meer op doorgetrokken afzaat van witte steen ter aflijning van de eerste geleding; verdiept rondboogportaal in een geprofileerde omlijsting (halfzuilen) van geblokte witte en roze natuursteen, en gekoppeld tussen twee rondboognissen in dito omlijsting; vlakke hoeksteunberen.

Overige gevels geritmeerd door vlakke steunberen, rondboogvensters en -nissen met onder meer doorlopende afzaten, afgelijnd hetzij door houten kroonlijst op consooltjes, hetzij door natuurstenen tandlijstje. Oculus in transeptgeveltop.

Noordelijke puntgevel gevat tussen steunberen met versnijdingen met geprofileerde spitsboognis met drielob onder druiplijstje in de geveltop, eronder spitsbogig tweelicht en rondboognis op de benedenverdieping.

Vierkante zuidoosttoren van drie geledingen onder tentdak. Halfrond traptorentje op de zuidoosthoek. Getypeerd door op elkaar gestelde vlakke hoeksteunberen; aflijnend rondbogenfries, twee aan twee gekoppelde rondbogige galmgaten, eronder rondboognissen waarin lichtgleuven, en rondboogvensters, waarboven oculus.

Interieur

Basilicale opstand, deels bepleisterd. Afwisselend gebruik van donkere en lichtere natuursteen voor rondbogige scheibogen op bundelpijlers met geprofileerd dekblad en Toscaans kapiteel, voor lisenen en voor vensteromlijstingen. IJzerzandsteen in noordelijk transept en -koor; laatst genoemde verlevendigd door middel van gesuperpositie van rondboognissen. Bakstenen kruisribgewelf ter overkluizing van middenbeuk, kruising en zuidkoor. Bepleisterd kruisgewelf met gording en trek balk in noordelijke en zuidelijke beuk. Houten zoldering respectievelijk vlak en spitston, voor noordelijk koor en -transept. Straalgewelf in apsis.

Mobilair

Neoromaans mobilair. Brandraam zogenaamd "66th E.L. Division Memorial Window" in noordelijk zijbeuk, ingezegend op 13 oktober 1928, ter herinnering aan de Slag van Passendale.

Aanvullende informatie

Glasramen

In het noordelijke transept van de Sint-Audomaruskerk bevindt zich een oculusvormig glasraam, met daaronder drie lancetvormige glasramen, ter herinnering aan de doden van het 66th Division BEF die vielen tijdens de gevechten om de kerk in de nacht van 8 op 9 oktober 1917 (Eerste Wereldoorlog). Aan de gevel is hiervoor tevens een bronzen gedenkplaat bevestigd.

Kerkhof

Het kerkhof omheen de parochiekerk wordt afgebeeld op de Ferrariskaart uit de late 18de eeuw. Op dat ogenblik wordt het kerkhof ten oosten afgeboord met vier gebouwen. Volgens de Atlas der Buurtwegen uit 1841 staan er ten zuiden gebouwen maar niet ten oosten. Er is geen ommuring. De volledige site werd verwoest tijdens de Eerste Wereldoorlog. In de jaren 1970 wordt het kerkhof naar het oosten uitgebreid en omstreeks 2000 werd ten oosten van het koor een urnentuin aangelegd.

Omhaagd kerkhof omheen de parochiekerk, toegankelijk via met natuurstenen pijlers geflankeerde openingen in de haag. De site is dicht bebouwd met voornamelijk hardstenen graftekens uit het interbellum en de naoorlogse periode. Grafteken uit composietsteen zijn er uitzonderlijk. Vooral de sobere architecturale art deco en het modernisme zijn er toegepast. Figuratieve sculptuur is eerder uitzonderlijk (bijvoorbeeld het familiegraf Dekoning-David met een piëta) en slechts uiterst zelden worden metalen of porseleinen applicaties aangetroffen. Toegevoegde tekstplaten bestaan meestal uit witte marmer en uitzonderlijk uit marbriet. Her en der staan herdenkingsplaten uit witte marmer.

Er zijn een opvallend groot aantal boomstamkruisen in combinatie met een rotsformatie, een eclectische of neogotische sokkel of stèles met ervoor een (verhoogde) zerk. Daarnaast komen een groot aantal klassieke kruisvormige stèles met (verhoogde) zerken in eclectische stijl voor. Het grafteken Saveur-Vandamme valt op door zijn uitzonderlijke eclectische vormgeving van een zerk met een stèle en de afbeelding van een palmtak met immortelenkrans. Het grafteken Vanneste-Cryson heeft een eclectische vormgeving.

Orgel

Orgel gebouwd door Jules Anneessens (Menen) in 1925 en door hem hersteld in 1941 na oorlogsschade. Gerenoveerd en uitgebreid door de firma Loncke Orgelbouw bvba rond 1975.

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: 1030
- aantal zitplaatsen: ?

Grondplan en doorsneden

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Opbouw

De Sint-Audomaruskerk is in vergelijking met de andere parochiekerken in Zonnebeke aanzienlijk groot en zeer moeilijk te verwarmen.

Het raamoppervlak is echter beperkt waardoor het gebouw een eerder donkere indruk geeft, zeker in de noordelijke zijkapellen. In een van deze kapellen bevinden zich de geklasseerde brandglasramen, geschonken door de Britten.

De achterzijde van het kerkgebouw bestaat uit een complex agglomeraat van kapellen en bijgebouwen waardoor de structuur van het transept niet zeer helder is.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1.

2.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

3.

4.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

5.

1. schip, zicht op koor
2. schip, zicht op doksaal
3. zicht op noordelijke kapel (geschonken brandglasramen)
4. zicht op zuidelijke transeptgevel
5. noordelijke zijbeuk

Voorstellen uit het ontwerpend onderzoek van 2015

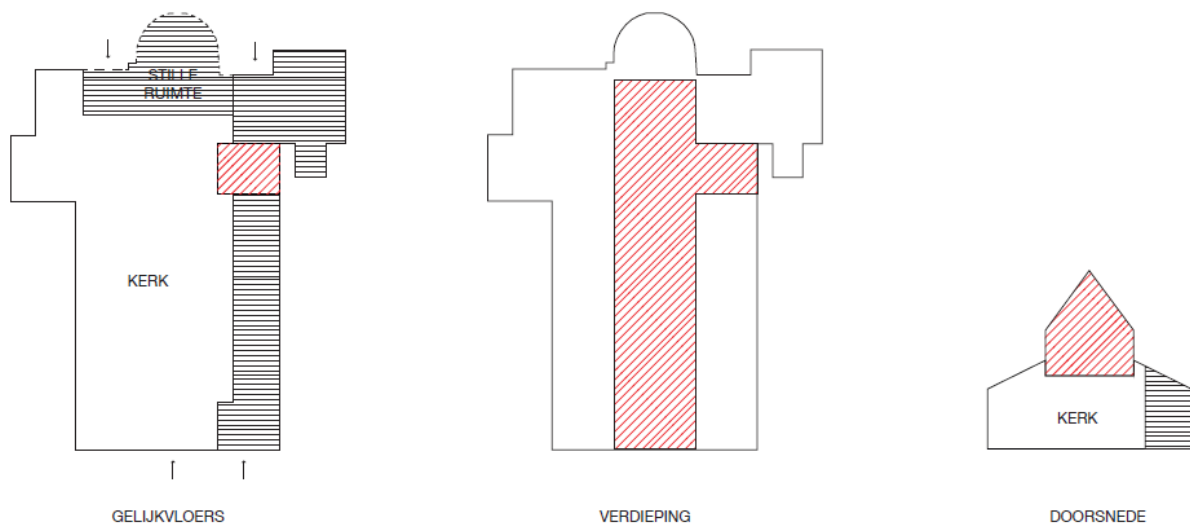
Een finaal voorstel werd uitgewerkt voor volgend programma:

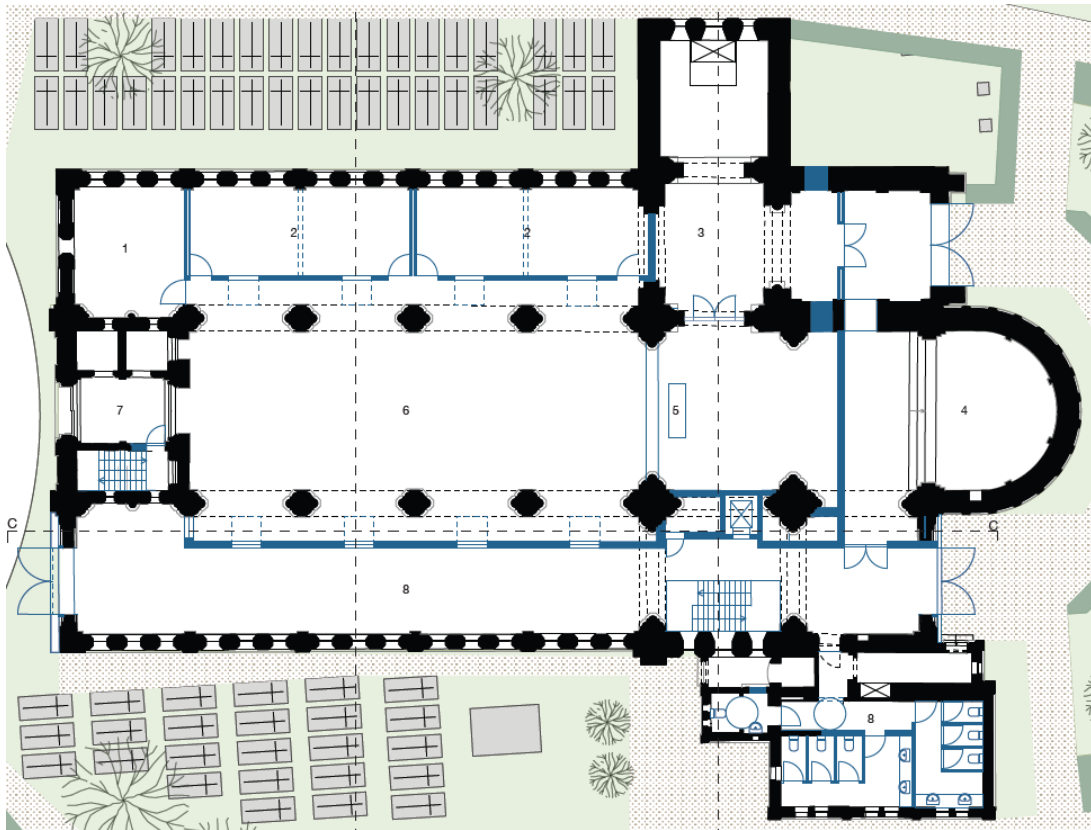
- verkleinde kerk met bijhorende lokalen voor catechese en parochiale werking
- oecumenische afscheidsruimte
- 6 lokalen voor muziekonderwijs of andere naschoolse activiteiten.
- sanitair voor alle omliggende functies (kerk, kerkhof, muziekschool,...)

Door de zeer grote hoogte van de zijbeuk kan de nieuwe functie boven het kerkschip geplaatst worden, zonder dat deze aan ruimtelijkheid inboet. De bijzondere plaats van de kerktoren oriënteert het plan. De toren kan namelijk ingericht worden als stijfkern, met trappenhuis en lift. Op die manier wordt de zijbeuk een galerij, die leidt naar de boven het schip gelegen nieuwe ruimtes. De zijbeuk krijgt een prominente toegang op het kerkplein, net zoals de hoofdbeuk die al heeft. Er zijn geen conflicten met het kerkhof rondom de kerk.

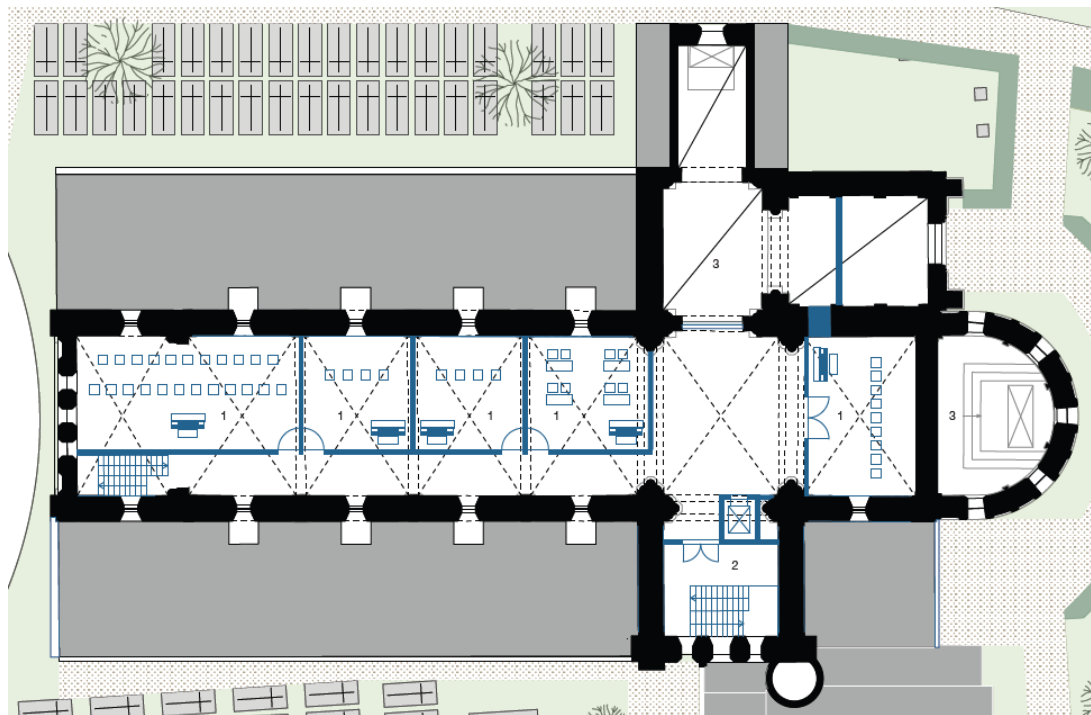
Fasering

Er kan begonnen worden met het aanbrengen van een vloer en van lichtopeningen. Later volgt dan de stijfkern en de lokaalindeling.

1. sacristie	4. stille ruimte (oecumenisch)	7. inkomzas kerk
2. lokalen catechese	5. altaar	8. ontsluitingsgalerij
3. kapel	6. kerk	9. sanitair

1. lokaal muziekles	2. Circulatie	3. vide sacristie

Raming

Het ontwerp werd in 2015 geraamd op € 1.367.300 de geactualiseerde raming bedraagt € 1.943.823.

Voor de actualisering werd gebruik gemaakt van de financiële norm van Agion. In september 2015 werd de norm voor een EPB-plichtig schoollokaal vastgelegd op 1.305,82 €/m². In april 2025 bedraagt de norm 1.856,42 €/m².

Het lokaal bestuur heeft in de huidige beleidsperiode niet de intentie om die plannen tot uitvoer te brengen.

Voorzieningen

Sanitair	
Verwarming	
Verlichting	
Keukenvoorzieningen	
Audiosysteem	
Beeldscherm(en)	
Rolstoeltoegankelijkheid	
Diefstal- en brandbeveiliging	
Bliksembeveiliging	
Gsm-operatoren	

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Zonnepanelen (en batterijen)	
Regenwateropvang	

Bouwfysische toestand

Datum laatste inspectie van monumentenwacht:

Opmerkingen

Het inspectierapport werd als bijlage bij dit beleidsplan toegevoegd.

Uitgevoerde restauratiewerken

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget
	Beschrijving werken (bijv. bliksembeveiliging, noodverlichting, restauratie glasramen)	Bedrag of begroot budget (vermelding toelage, premie, subsidie)

Gewenste investeringen

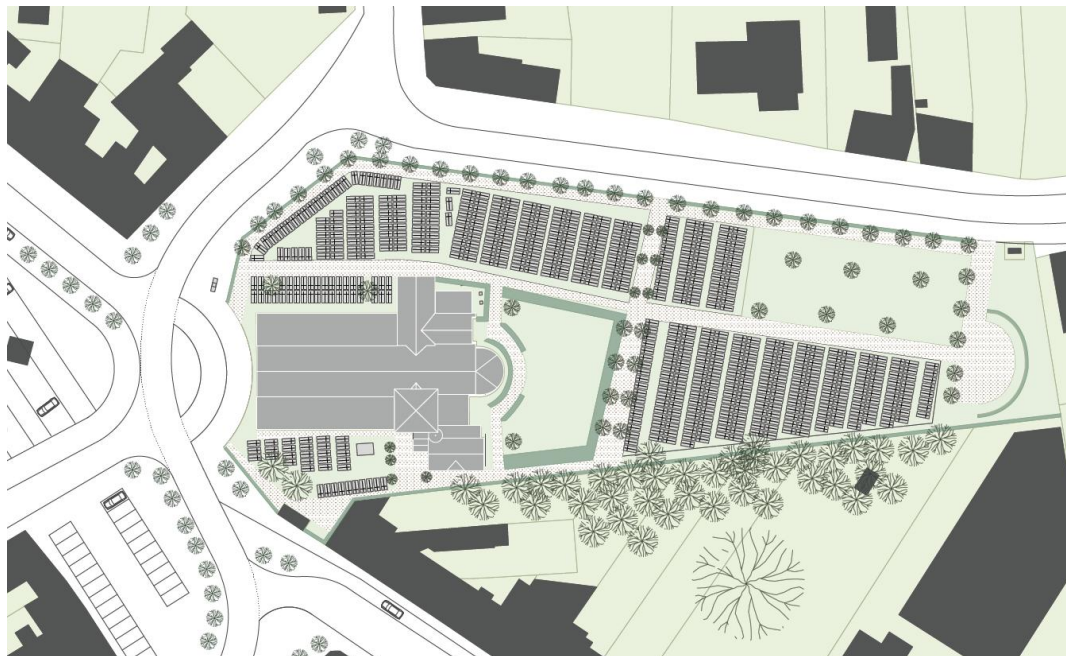
(opsomming van investeringen die zouden moeten gebeuren – of wenselijk zijn; waar nog geen consensus over is of nog niet ingepland zijn)

Noodzakelijke werken aan de parochiekerk	Geraamd bedrag

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De Sint-Audomaruskerk , omgeven door het kerkhof, is gelegen op Passendaleplaats in de gemeente Passendale. Passendaleplaats ligt aan de gewestweg N313 (Wervik – Gits) , waar 5 buurt of gemeentewegen aansluiten. Samen met N313 vormen zij de verbinding naar alle buurgemeenten. Door de centrale ligging van de kerk (met haar toren) is zij ook een herkenningspunt.

Tegenover de kerk, aan de andere kant van de N313, is er het marktplein.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Kerkdiensten

Eucharistieviering:

Hoogdagvieringen (*Hemelvaartsdag en Maria-Tenhemelopneming, Allerheiligen en Kerstmis*)

Speciale vieringen (*diensten : Lichtmis, Aswoensdag, Goede vrijdag*)

Schoolmissen

Huwelijken (2020 – 2024)

2020	
2021	
2022	
2023	
2024	

Begrafenissen (2020 – 2024)

2020	
2021	
2022	
2023	
2024	

Doopsels (2020 – 2024)

2020	
2021	
2022	
2023	
2024	

Communie en Vormsel

Catechese

Eerste communieviering

Vormselviering

Jaarlijks terugkerende diensten buiten de wekelijkse vieringen op zaterdag

Openingsuren van de kerk:

Van 9u tot 18u

Wijze van toezicht/bewaking : door aangestelde, niet permanent. Camerabewaking wordt overwogen.

Andere activiteiten buiten de eredienst

Overzicht van het gebruik gedurende de jaren 2020-2024 van het kerkgebouw voor activiteiten los van het eigenlijke vieren van de eredienst:

2020	
2021	
2022	
2023	
2024	
2025	

2.2. Onze Lieve Vrouw Kerk in Zonnebeke

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.2.1. Identificatie

Naam: Onze Lieve Vrouw Kerk

Geografische ligging

- Ieperstraat z.n. Zonnebeke
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Brugge
- Dekenaat: Ieper-Poperinge
- Pastorale eenheid: Onze-Lieve-Vrouw van Vrede Regio Ieper
- Parochie: Onze Lieve Vrouw parochie
- Diocesaan nummer: 1121

Eigenaar: Gemeente Zonnebeke, Langemarkstraat 8, 8980 Zonnebeke

Bescherming(en)/vastgesteld

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw
Deze vaststelling is geldig sinds 14-05-2024
- is aangeduid als beschermd monument Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw
Deze bescherming is geldig sinds 14-01-1994

- is deel van de aanduiding als beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek Dorpskom Zonnebeke
Deze bescherming is geldig sinds 14-01-1994
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 14-05-2024

2.2.2. Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Enig voorbeeld in de West-Vlaamse frontstreek van een heropgebouwde kerk getuigend van een modernistische aanpak, naar ontwerp van architect Huib Hoste (Brugge) van 1921; voltooid in 1924 en beschouwd als de eerste moderne kerk in België. Samen met de maquette van de basiliek van Koekelberg tentoongesteld op de art-deco-tentoonstelling te Parijs in 1925.

Geschiedenis

Voor de Eerste Wereldoorlog gingen delen van de kerk terug tot de Augustijnenabdij Zonnebeke in de 11de eeuw. Vooral tijdens de bloeiperiode van de abdij eind 17de en in de 18de eeuw werd de abdijkerk verbouwd en fors uitgebreid. Wanneer Franse revolutionairen in 1797 de abdij confisqueren en de kloosterlingen verjagen is het oorspronkelijke bouwplan nog niet helemaal afgewerkt. Onder Franse bezetting werden de marmeren vloer en het koorgestoelte weggehaald. De rest van de abdij werd verkocht en in de daarop volgende decennia afgebroken. In 1914 bleven enkel nog de abtswoning, omgevormd tot kasteel en de neerhof met ommuurde moestuin over van het abdijcomplex. Ook de abdijkerk, dan de Zonnebeekse parochiekerk bleef over. Ze was in de jaren 1870 voltooid naar het tijdens de abdijsijd gewenste uitzicht. De kerk liep reeds in het begin van de Eerste Wereldoorlog aanzienlijke schade op. Tijdens De Derde Slag om Ieper in 1917 werd ze volledig tot puin herleid. De grondvesten van de vroegere abdijkerk zijn nog steeds zichtbaar in het huidige kasteeldomein van Zonnebeke. Ze zijn net als andere vroege abdijgebouwen gevisualiseerd met verhardingen in de abdijsuin. In het park tonen borduren en hagen daarnaast ook de positie van de rest van het complex markeert. Britse troepen legden onder de funderingen van de vernielde kerk de Zonnebeke Church Dugout aan.

Na de Eerste Wereldoorlog werd de kerk herbouwd. Eerst kwam er een noodkerk, die op 5 september 1919 was voltooid. Op het einde van 1919 waren 217 Zonnebekenaren teruggekeerd. Voor de wederopbouw werd door het Hoog Commisariaat voor de Wederopbouw telkens één architect aangesteld voor een streek van een drietal gemeenten. Huib Hoste werd aangewezen als architect en urbanist en zou de nieuwe kerk en bijhorende pastorie bouwen. Hoste was een uitgesproken modernist en zou een moderne, kubistische stijl hanteren. Eerst weigerde Hoste wijzigingen in het ontwerp op de aanvraag van de pastoor uit te voeren, maar na heel wat discussies mocht hij dan toch zijn ding doen. Een aanpassing in het ontwerp was o.a. de toevoeging van rondbogen. Ook waren er zware bouwtechnische problemen: het enorme middenschip scheurde na verloop van tijd open waardoor een deel van de sacristie instortte en trekstangen in de nok werden geplaatst. De pastoor zou nooit tevreden zijn met het resultaat. Daarom liet hij een grote afsluitingsmuur rond de kerk bouwen en liet hij alle meubels, uitgezonderd van het hoofdaltaar, vervangen door andere die helemaal niet in Hoste's plaatje pasten. De pastoor heeft ook resoluut geweigerd om in deze pastorie te wonen. Later werden op dit gebouw schuine daken met dakpannen geplaatst vanwege waterlekken. Deze werden in recente tijden weggehaald en het intussen beschermde gebouw werd in ere hersteld. Sinds 2014 is in de vroegere pastorie het Passchendaele Research Center gevestigd. Dit kenniscentrum omvat de documentaire collecties van het Memorial Museum Passchendaele 1917 en de Heemkring van Zonnebeke. De archieven kunnen in een leeszaal in het gebouw worden geraadpleegd.

Beschrijving

Gebouwd ongeveer ter hoogte van de voormalige vooroorlogse abdijkerk (1769; 1869-'70), aan de straatbocht tussen de Ieper- en de Roeselarestraat, en tegenover de Langemarkstraat van waaruit

het kerkgebouw als blikvanger fungeert. Herstellingswerken circa 1964 onder leiding van architect Stefaan Dejaegere (Marke), onder meer hervoege van de gevels.

In de evolutie van Hostes oeuvre ligt dit kerkgebouw in de periode 1918-'22, onmiddellijk na zijn terugkeer uit Nederland naar België: periode voornamelijk gekenmerkt door een formele toepassing van de beginselen die hij via de Stijl uit Nederland meebracht. Resultaat: een in wezen traditioneel kerktype, echter aangepast door een zichtbare toepassing van nieuwe materialen en technieken (zie betonnen overspanning), een verregaande versobering van de ruimtegeleding en een voorzichtige introductie van nieuwe decoratieve patronen.

Veruitwendiging van het kerkbouwconcept van Huib Hoste in feite neerkomend op een functioneel geïnspireerde versobering van de traditionele kerkruimte.

Eenzijds, een functioneel uitgangspunt of de vorm van het bedehuis vloeit voort uit de organisatie van de eredienst: plattegrond en opstand staan in functie van - en accentueren - de plaats van het altaar (hoofdmoment van de eredienst).

Bakstenen hallenkerk met hoge en brede middenbeuk van vier traveeën, waarvan de lage zijbeuken herleid zijn tot circulatiegangen met in de buitenwanden uitgespaarde biechtstoelen: een kerkomgang moet kunnen gebeuren zonder de eredienst te verstoren; tevens oplossing voor de verlichting: de lage zijbeuken laten bovenlichten toe die overigens vrij schaars zijn gehouden om de aandacht van het altaar niet af te leiden. Het breed en nauwelijks uitspringend transept onderbreekt de ruimtewerking niet; gaat over in een via rondbogen naar het oosten toe verjongende, drieledige rechthoekige apsis met zuidelijke sacristie en noordelijke bergruimte. De deels vrijstaande, vierzijdige noordwesttoren is opgetrokken boven de doopruijnte: niet bij de eredienst betrokken elementen komen ook los te staan van de eigenlijke kerkruijnte.

Anderzijds verzwakt een historiserende dimensie de functionele aanpak: kerkschema en bouwtrant hellen meer over naar de lokale kerkbouwtraditie dan naar de radicalere modernistische esthetiek, dit ten behoeve van de door Hoste beoogde sfeerschepping eigen aan een kerkgebouw of een kerk is een gebouw waar een soort van kunstmatige ingetogenheid wordt opgewekt.

Kerkschema nog sterk aanleunend bij het traditioneel schema van de hallenkerk, evenwel geïnspireerd op dat van Hoste's tijdgenoot, architect A. Kropholler (Nederland); voornamelijk de uitwerking van de oostgevel met trapsgewijs uitgewerkte zadeldaken getuigt van de invloed van laatstgenoemde. Ook de hoge toren herinnert door zijn imposant karakter aan de gotische torens uit de West-Vlaamse kuststreek, ondanks de voorts kubistisch geïnspireerde, strakke vormgeving.

Naast de versobering van de traditionele ruimtegeleding beperken vernieuwingen zich aldus voornamelijk tot het niveau bouwmaterialen - techniek en decoratie; dit zowel binnenin als buiten.

Interieur

Zichtbare betonnen spant ter overwelving van het schip, kubistische decoratie als de sokkels van de heiligenbeelden, uitwerking van het doksaal onder meer versierd met donkerbruin geglazuurde bakstenen en bas-reliëf met engelenfiguren, abstracte compositie met rechthoeken van de glasramen.

Exterieur

De uitwendige vormgeving weerspiegelt nauwkeurig de inwendige opbouw. De vlakke steunberen van de noord- en zuidgevel visualiseren de binnenpijlers. De in deze gevels opgenomen biechtstoelen manifesteren zich naar buiten uit door middel van kleine uitbouwsels onder plat dak. De naar het oosten toe verjongende rondbogen van de apsis worden ook uitgedrukt in de bedaking.

Voorts, typerend gebruik van het strekse metselverband voor de aflijning van de gevels en voor de brede horizontale banden boven en onder de gekoppelde rondboogvensters. Markante, systematisch aangehouden dakhelling: het grote, leien zadeldak en de dito bedaking van westportaal en drieledige apsis vertonen dezelfde helling, waardoor de monumentale toren als het ware nog meer los komt te staan van het eigenlijke bedehuis. De zuidelijke sacristie getuigt van een radicalere modernistische vormgeving. Rechthoekig gebouwtje onder plat dak. Rechthoekige, deels beglaasde

sacristiedeur opgenomen in omlijsting van brede lisenen onder thans verdwenen luifel; de getrapte consoles bleven bewaard. Trappenbordes oorspronkelijk gevat tussen lage muurtjes. Interessant, geometrisch smeedijzerwerk voor deur- en vensterhekken.

Mobilair

Modernistisch getint, zie de trant van de binnendecoratie. Marmeren hoofdaltaar voorzien van tabernakel bekroond met bronzen calvariegroep naar ontwerp van J. Fonteyne (Brugge), tevens ontwerper van de apostelbeelden in de middenbeuk. Glasramen met abstracte motieven (naar ontwerp van H. Hoste) en heiligenfiguren (naar ontwerp van J. Fonteyne); laatstgenoemde in dezelfde lineaire vormtaal als vermeld beeldhouwwerk. Geometrisch smeedijzerwerk naar ontwerp van H. Hoste voor de afsluiting van de circulatiegangen en het koor. Van eenzelfde geometrische uitwerking getuigen het houtwerk van de biechtstoelen en de bevloering van grijze, gele en bruinrode tegels.

Tijdens oprisingswerken in de jaren 1960 verdwenen de monumentale muurschilderingen o.m. met panorama van Jeruzalem in de apsis; vermoedelijk naar ontwerp van J. Fonteyne. Ongetwijfeld droegen zij bij tot de door Hoste beoogde sfeerschepping.

Aanvullende informatie

Oorlogsgedenkteken

Aan de zuidelijke gevel van de kerk is een rechthoekige bronzen gedenkplaat bevestigd voor D. 21 Battery Canadian Field Artillery. Deze batterij was tijdens de Slag om Passendale in oktober-november 1917 opgesteld ter hoogte van de kerk.

Orgel

In 1924, bij de heropbouw na de Eerste Wereldoorlog, werd een orgel gebouwd door Oscar Anneessens (Kortrijk). In 1942, opnieuw na oorlogsschade, werd een orgel gebouwd door Jos. en Pieter Loncke (Esen), met recuperatie van materiaal van het vorige orgel. In 1980 en volgende werden renovatiewerken aan het instrument uitgevoerd door Loncke Orgelbouw bvba.

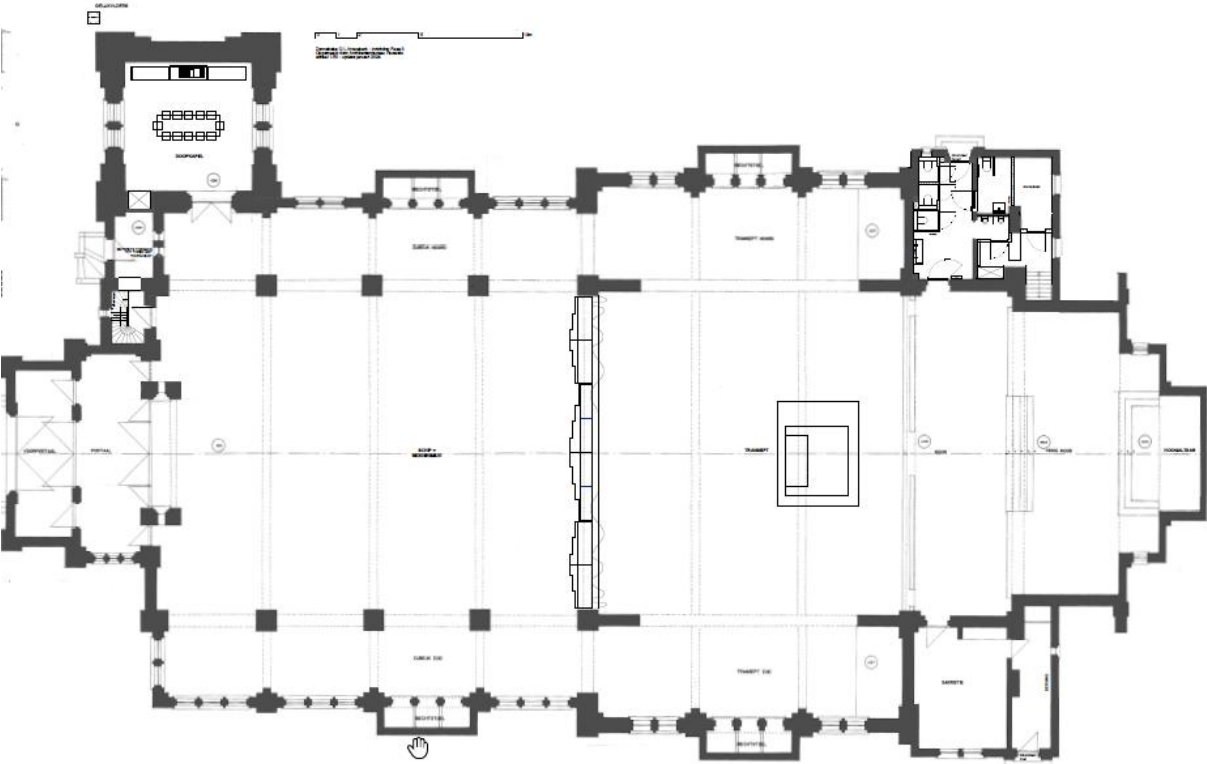
Gebouw en architecturale mogelijkheden

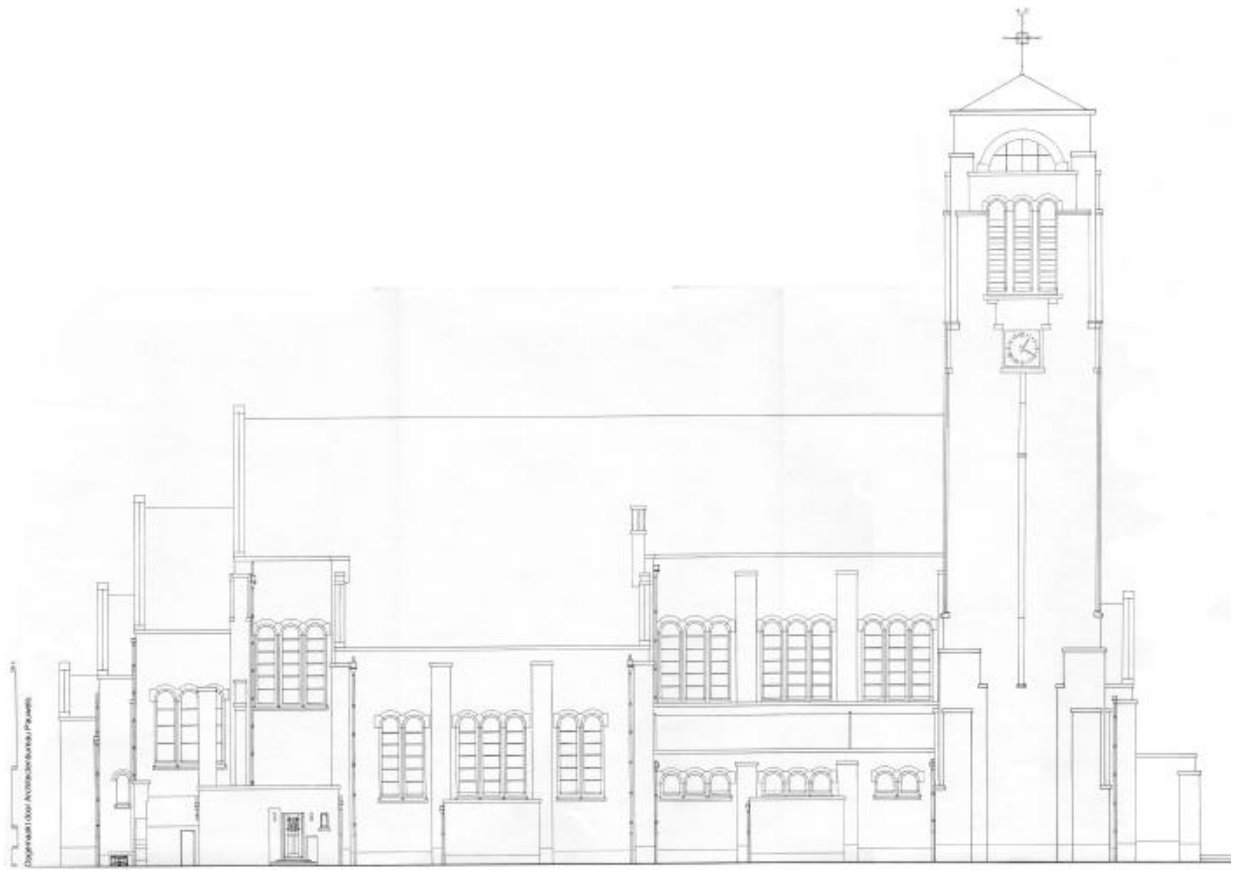
De kerk van Zonnebeke is beschermd als monument. Dit impliceert dat het afbreken van de kerk niet aan de orde is. Ook ingrepen die de erfgoedwaarden van de kerk aantasten zijn niet toegestaan. Meer bepaald is het oorspronkelijk ontwerp van Huib Hoste te respecteren, wat o.a. impliceert dat de kerkruimte niet kan worden opgedeeld en dat het circulatiepatroon dient te worden gerespecteerd. Dit betekent dat ook de zijbeuken en/of het transept niet kunnen worden afgesloten.

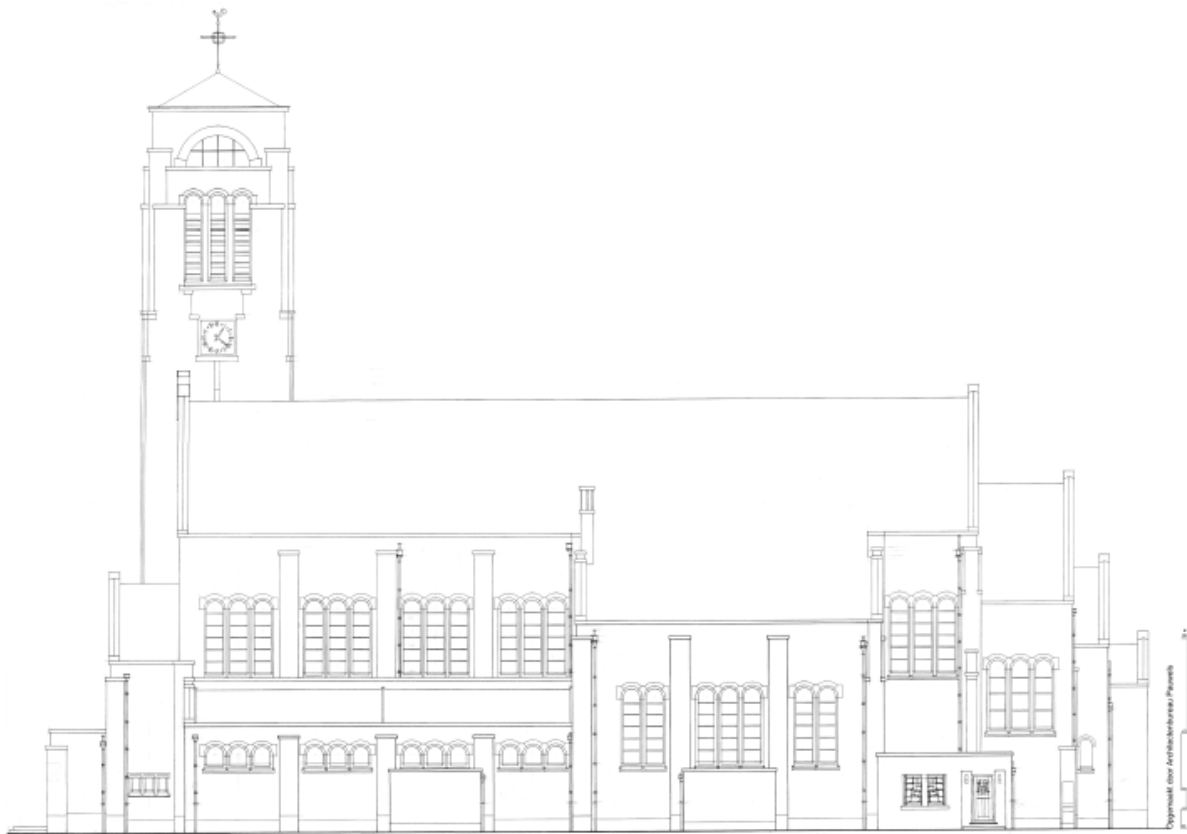
Oppervlakte

- oppervlakte in m²: 1.340
- aantal zitplaatsen: 300

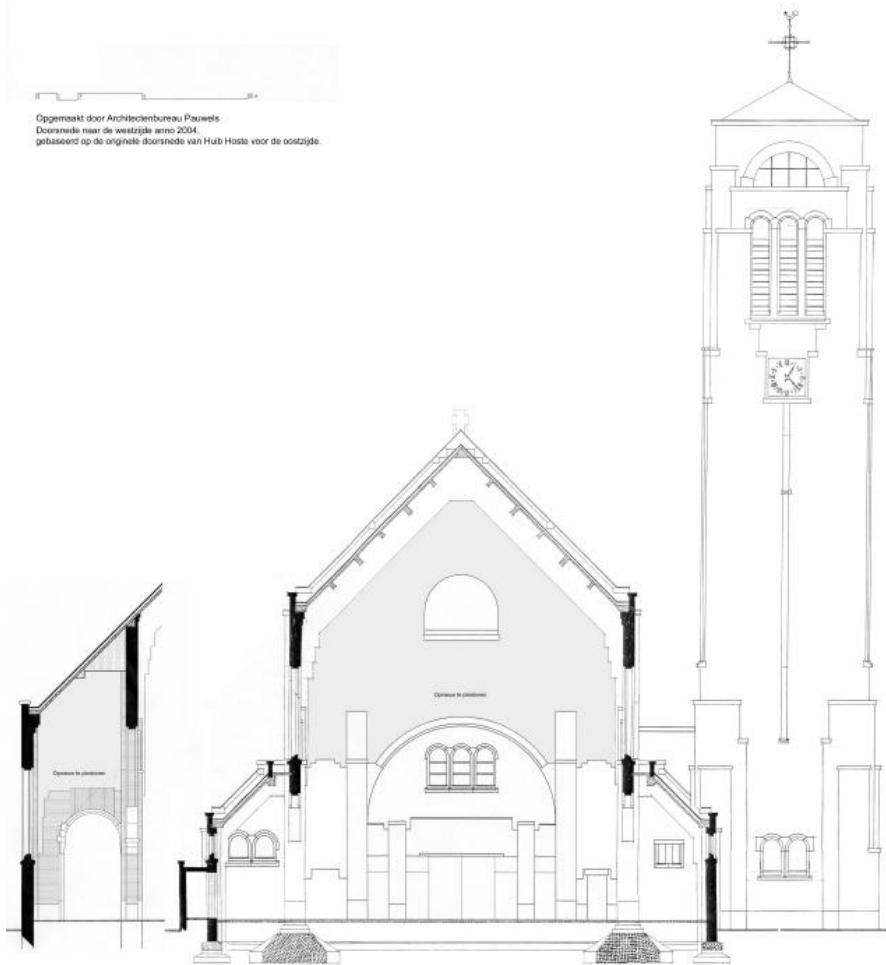
Grondplan en doorsneden

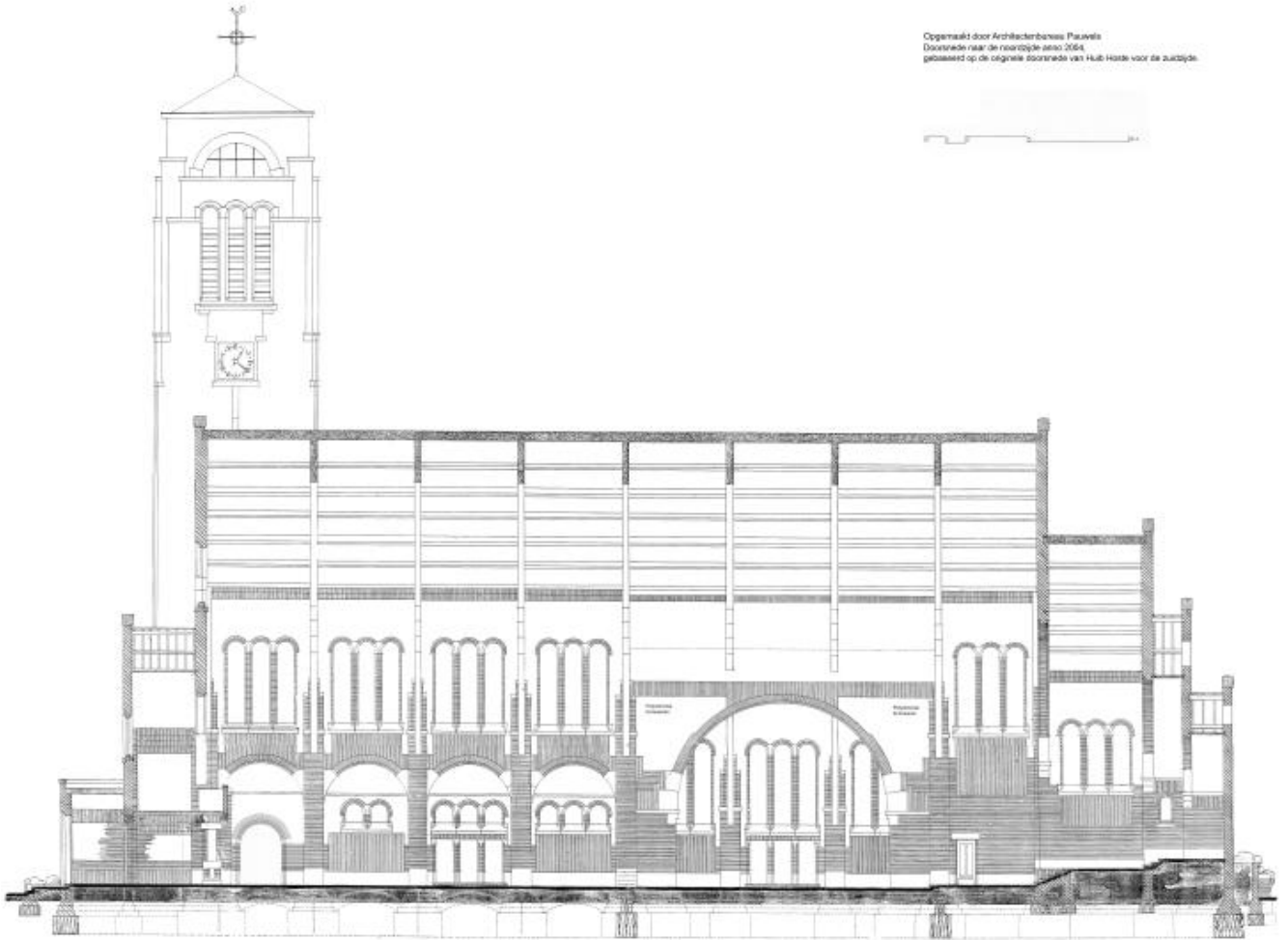

Opgemaakt door Architectenbureau Parwels
 Doornieke naar de westzijde anno 2004.
 gebaseerd op de originele doorsnede van Hub Hoste voor de oostzijde.

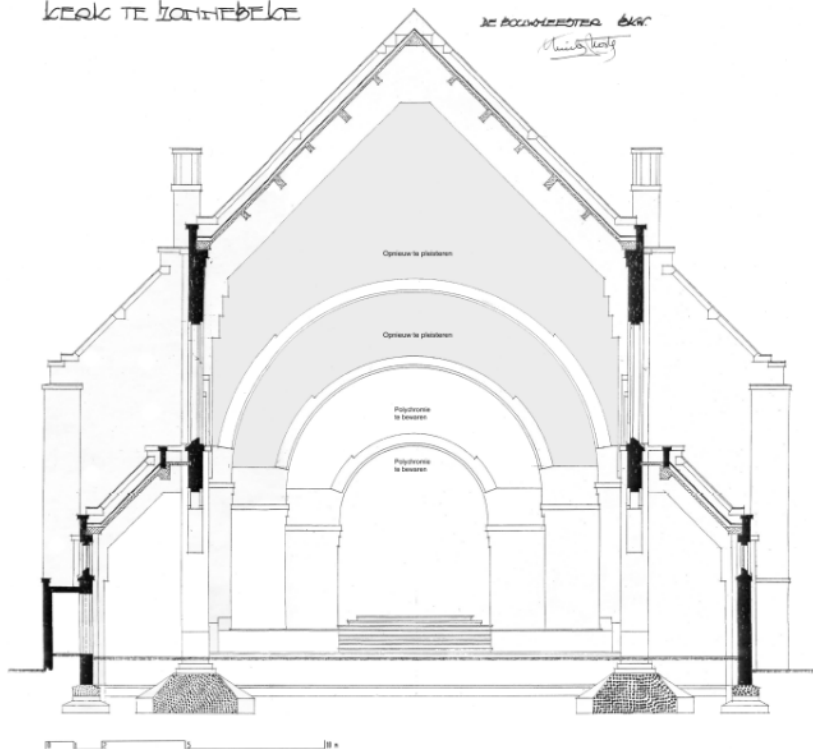
Opgemaakt door Architectenbureau Pauwels
Downloaded naar de rectorijde anno 2004
gebaseerd op de originele tekeningen van Hub Hoste voor de zuidzijde

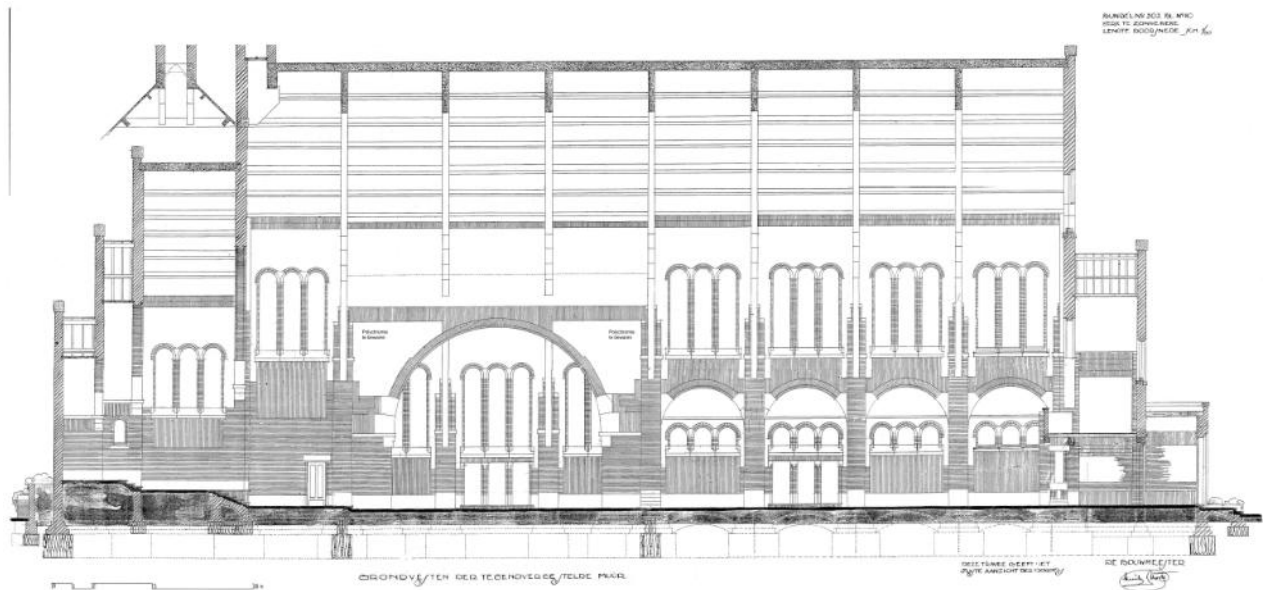

KERK TE ZONNEBELGE

DE POLYCHROMIE BAR

Handwritten signature

Voorzieningen

Sanitair	1 in bergplaats (wordt aangepast in fase 3 restauratie die aan besteed wordt.)
Verwarming	CV op aardgas pas geïnstalleerd en gekeurd
Verlichting	LED, halogeen...
Keuken	Is voorzien in fase 3- kitchinette
Audiosysteem	Aanwezig ja-Werkt naar behoren
beeldscherm	neen
Rolstoeltoegankelijkheid	Is het gebouw rolstoeltoegankelijk ja- Ook binnenin, bijvoorbeeld het koorgedeelte: neen
Diefstal- en brandbeveiliging	Camerabewaking-geen brandbeveiliging
Bliksembeveiliging	Is dit aanwezig:ja
Gsm-operatoren	neen

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Zonnepanelen (en batterijen)	Kansen bij de restauratie
Regenwateropvang	neen

Bouwfysische toestand

Datum laatste inspectie van monumentenwacht: 16/05/2019

Het inspectierapport werd als bijlage bij dit beleidsplan toegevoegd.

Opmerkingen

Heel recent werd het interieur van de toren in het kader van het project 'Horizon 2025' heringericht en toegankelijk gemaakt voor publiek. Het kerkinterieur wacht evenwel nog op een oprissing.

Uitgevoerde restauratiewerken

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget
	Beschrijving werken (bijv. bliksembeveiliging, noodverlichting, restauratie glasramen)	Bedrag of begroot budget (vermelding toelage, premie, subsidie)
2008	Herstellen sacristie	€ 2.071,46 toelage gemeente € 916,85 KBC verzekeringen € 1.154,61
2008	Aanpassen en poederlakken van smeedwerk leuning	€ 2.589,22 toelage gemeente
2008	Decoratiewerkzaamheden	€ 1.446,54 toelage gemeente
2009	Herstel C.V.	€ 1.394,53 toelage gemeente
2009	Noodladder met kooi	€ 2.426,77 toelage gemeente
2009	Klokken	€ 7.090,60 toelage gemeente
2010	Plaatsing sanitair	€ 1.591,57 toelage gemeente
2010	Plaatsing sanitair	€ 3.868,37 toelage gemeente
2011	Brandramen	€ 218.788,05 subsidie Prov. W-VI € 28.509,15 subsidie VI Gem. € 126.357,41 toelage gemeente € 63.921,49
2011	Renovatie kerk 2de fase	€ 687.255,94€ subsidie VI Gem € 365.516,89 subsidie Prov W-VI € 121.831,21 toelage gemeente € 199.907,84
2012	Herstel brand doopkapel	E 19.507,28€ KBC Verzekeringen
2015	Bliksembeveiliging	€ 3.628,19 toelage gemeente
2015	Werken aan toren	€ 3.556,67€ toelage gemeente
2017	Klokken	€ 1.741,19€ toelage gemeente
2018	Camerabewaking	€ 5.323,96€ toelage gemeente
2021	Vooronderzoek interieur restauratie fase 3	€ 17.194,15 subsidie VI Gem € 9.768,03€ toelage gemeente € 7.426,12

2024 2025	Nieuwe CV	Raming € 460.000,00 subsidie VI Gem € 239.943,19 toelage gemeente € 220.056,81
2025	Fixatie 2 bogen	€ 22.656,04 subsidie VI Gem in aanvraag saldo toelage gemeente

Gewenste investeringen

(opsomming van investeringen die zouden moeten gebeuren – of wenselijk zijn; waar nog geen consensus over is of nog niet ingepland zijn)

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget
	Beschrijving werken (bijv. bliksembeveiliging, noodverlichting, restauratie glasramen)	Bedrag of begroot budget (vermelding toelage, premie, subsidie)
2026	Herstel betonrot, dakwerken, interieur, voorbereidingswerken meervoudig gebruik (er werden reeds voorbereidende werken gedaan voor een bedrag van € 116.849,69 waarvoor reeds een van de gemeente en een subsidie van de VI. Gem werd bekomen)	€ 2.564.679,69 Subsidie VI Gem € 1.180.539,53 toelage gemeente € 1.267.290,47€
	Afwerking interieur	

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk is deel van de bescherming als stads-of dorpsgezicht Dorpskom Zonnebeke met o.a. het kasteeldomein met museum Passchendale, het Passchendale Research Centrum, de dugout, tussen de Vrije basisschool en de gemeenteschool.

De kerk is ook het centrale punt aan de rotonde met de Ieperstraat, De Langemarkstraat en de Roeselarestraat.

"De OLV kerk paalt aan de zuidoostkant aan het park van het kasteeldomein en aan de zuidwestkant aan de oude abdij en de eveneens oude geklasseerde pastorie, nu Passchendale Research Centrum. Zowel de gemeentelijke basisschool "

De Zonnebloem" als de vrije basisschool "De Wijzer" bevinden zich op heel korte afstand van de kerk. Vanuit de imposante hoge toren, kubistisch geïnspireerd, heeft men een heel mooi zicht over de Ieperse hoogten (Ypres Salient) waar de 1ste wereldoorlog diepe sporen heeft nagelaten.

Ook de gekende begraafplaats " Tyne Cot Cemetery" is vanuit deze hoogte zeer goed waarneembaar.

Er is parkeergelegenheid bij de toegang van het park en bij de lettershuur . Daarnaast is er eveneens parking aan de noordoostkant van de kerk.

Ook de parking van de vrije basisschool en de parkeermogelijkheden in de Langemarkstraat zijn bijkomende troeven.

Voor de kerk bevindt zich eveneens een bushalte op de zeer druk bereden route Ieper- Roeselare (over Passendale) . Om het halfuur is er mogelijkheid om op te stappen in beide richtingen.

De gemeentelijke begraafplaats bevindt zich in de Roeselarestraat op een 400 meter van de kerk.

De topligging en de nabijheid van alle nodige voorzieningen maken de uitstraling van deze geklasseerde kerk alleen maar groter."

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Kerkdiensten

Eucharistieviering:

20

Hoogdagvieringen (*Hemelvaartsdag en Maria-Tenhemelopneming, Allerheiligen en Kerstmis*)

Is beurtelings met andere kerken van Groot Zonnebeke
--

Speciale vieringen (*diensten : Lichtmis, Aswoensdag, Goede vrijdag*)

Is ook beurtelings

Schoolmissen

6

Huwelijken (2020 – 2024)

2020	?
2021	0
2022	3
2023	0
2024	1

Begravenissen (2020 – 2024)

2020	?
2021	14
2022	10
2023	10
2024	7

Doopsels (2020 – 2024)

De doopvieringen in 20 tem. 2022 gingen op eis van de toenmalige pastoor steeds door in de kerk van Geluveld, wij hadden geen zicht over het aantal.

2020	0
2021	0
2022	0
2023	7
2024	6

Communie en Vormsel

Catechese

10

Eerste communieviering

2

Vormselviering

6

Jaarlijks terugkerende diensten buiten de wekelijkse vieringen op zaterdag

occasioneel

Openingsuren van de kerk

Vanaf 8.30 uur tot 17 uur

Wijze van toezicht/bewaking: camerabewaking onder toezicht van koster.

Andere activiteiten buiten de eredienst

Overzicht van het gebruik gedurende de jaren 2020-2024 van het kerkgebouw voor activiteiten los van het eigenlijke vieren van de eredienst:

2020	?
2021	St Maartensviering werd afgeschaft door Corona.
2022	St Maartensviering?
2023	Feestvieringen van St. Sebastiaensgilde Beselare.
2024	Klassiek concert van Jef Neve-moest verplaatst worden wegens CV werken. Klassiek concert van de streek via museum georganiseerd.
2025	Opening museum

Openstellen van de kerktoren

- Eind 2016 diende de gemeente vanuit de dienst Toerisme een subsidieaanvraag in voor het project HORIZON 2025, een subsidieproject onder impuls van Westtoer en de provincie West-Vlaanderen. Het uitgangspunt van het programma HORIZON 2025 is de realisatie van een netwerk van landschapsobservatiepunten in de vorm van uitkijktorens en belevingsplatforms, verspreid over de provincie West-Vlaanderen.
De subsidieaanvraag van de gemeente omvatte het verbouwen tot en inrichten van de kerktoren van Zonnebeke als informatie- en uitzichtpunt. Naast het uitwerken van een reeks technische aspecten werd inmiddels ook een bestek opgemaakt om de inhoudelijke, informatieve invulling van de tentoonstellingsruimtes te realiseren.

- De kerktoren is dagelijks te bezoeken.

Tijdelijke tentoonstellingen

- Project Feniks2020 rond de wederopbouw van de Westhoek na de eerste Wereldoorlog. 'Huib Hoste en het modernisme in Zonnebeke' laat je rondleiden door bouwmeester Huib Hoste in de Onze-Lieve-Vrouwkerk van Zonnebeke.

Ontvangst- en receptieruimte

- Ontvangst en receptie bij de heropening van het museum Passchendaele Museum op 3 april 2025.

Andere ideeën

Het kerkbestuur en het gemeentebestuur hebben de ambitie om het niet-religieus gebruik van de huidige kerkruimte uit te breiden. Dit zowel in aantal activiteiten als de aard.

Ook in een overleg met de culturele sector en het verenigingsleven op 12 december 2023 werden een aantal suggesties voor het meervoudig gebruik genoteerd.

- Onthaal van sportieve activiteiten zoals de Poppies Run, de kasteelcross, ...;
- Ontmoeting met Sint – Maarten voor de lokale kinderen;
- Optredens van muzikensembles, passend in het kader van de kerk, bv een Kerstkoor;
- Binnenruimte voor publieksactiviteiten bij minder goede weersomstandigheden;
- Boekvoorstellingen;
- Expositieruimte voor tentoonstellingen over de Westhoek of voor samenwerkingsverbanden met andere gemeenten bv Watou;
- Formele 'vieringen' zoals de proclamatie voor schoolwedstrijden.
- Quiz georganiseerd door het verenigingsleven;
- (tweede hands) boekenbeurs;
- Kleine recepties;
- Onderwijs en ontspanning;

2.2.5. Restauratie en werken in functie van de implementatie meervoudig gebruik aan de Onze Lieve Vrouwe Kerk te Zonnebeke.

In het kader van het behoud van de Onze Lieve Vrouwe Kerk te Zonnebeke dienen er een aantal noodzakelijke restauratiewerken uitgevoerd te worden. Er werd hiertoe een subsidie in functie van een erfgoedpremie via oproep voor het uitvoeren van beheersmaatregelen en werkzaamheden aan of diensten voor beschermd onroerend erfgoed aangevraagd en bij MB dd 13/05/2024 werd deze subsidie toegekend. De definitieve premie werd als volgt vastgelegd:

- Basispremie: 986 192,42 EUR;
- Aanvullende premie: 164 365,42 EUR;
- Meervoudig gebruik: 29 981,69 EUR.

De totale kostenraming voor het project, zijnde de restauratie van de kerk en de voorbereidingswerken voor het meervoudig gebruik van de kerk wordt geraamd op 1 991 944,51 EUR, exclusief BTW.

De kerkfabriek Zonnebeke fungeert als bouwheer en stelde ondertussen architect Pauwels aan voor de restauratie en voorbereidende werken in functie van het meervoudig gebruik.

Het aanbestedingsdossier werd ondertussen afgewerkt door de architect en de publicatie ervan is in laatste fase.

De aanvang der werken wordt op voorzien voor het najaar 2025.

Het meubilair, nodig in functie van het meervoudig gebruik van de kerk, wordt niet gesubsidieerd via de subsidietoekenning van Onroerend Erfgoed. De Provincie West Vlaanderen voorziet een subsidie aanvraag voor multifunctioneel gebruik van parochiekerken. De aanmeldingsfiche hiertoe ingediend

bij de provincie West Vlaanderen. Deze aanmeldingsfiche geldt als eerste stap naar de effectieve subsidieaanvraag voor multifunctioneel gebruik van de Onze Lieve Vrouwe Kerk.

Verbreed gebruik na restauratie

De kerk wordt gefaseerd klaargemaakt voor meervoudig gebruik. Belangrijk hierbij is dat de (toekomstige) gebruikers mee betrokken zullen worden in de keuze en uitwerking van de faciliteiten die nodig zijn om de kerkruimte efficiënt te kunnen meervoudig gebruiken.

Na de restauratie, wordt het comfortgebruik van het kerkgebouw aanzienlijk verhoogd.

- Er komen meerdere toiletten (nu slechts 1) in een sanitaire site ter hoogte van de vroegere stookruimte.
- Er komen ook mogelijkheden om recepties te organiseren. Hiertoe worden in de doopkapel eenvoudige keukenfaciliteiten voorzien zodat er koffie kan gemaakt, drank gekoeld, opslag van glaswerk etc ...mogelijk wordt. Er kan ook afgeruimd, afgewassen etc ... worden.

Deze verruiming van het comfort met keukenfaciliteiten maakt een betekenisvol verschil voor de aard van de activiteiten die kunnen ingepland worden. Er kan nu ook bijvoorbeeld gedacht worden aan :

- Een glaasje na een doopviering, een kerstviering ...
- Een nieuwjaarsreceptie van de gemeente
- Kleine vergaderingen in de doopkapel
- Een grote bijeenkomst in het kader van herdenkingen van WO1 of WO2 waarbij afsluitend hapjes en een drankje worden geserveerd ...
- Een koffie- ontvangst voor een groep deelnemers aan een bus uitstap die met een gids de sites van WO I maar ook de kerk bezoekt en waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan de architectuur en de figuur van Hoste.
- Grotere samenkomsten van de vele sociale-culturele verenigingen in Zonnebeke

Ook de uitbreiding van de toiletfaciliteiten maakt mogelijk dat ook activiteiten met kinderen meer comfortabel kunnen doorgaan zonder dat het ontbreken van toiletten hierbij een remmende factor kan zijn.

- Educatief bezoek aan de kerk met schoolklassen waarbij aan de hand van een educatief spel de bijzonderheid van de kerk wordt verkend en geduid

Ook voor kleinere activiteiten kan de doopkapel gebruikt worden en het oksaal waar het klavier van het orgel wordt weggenomen. In een latere fase wordt onderzocht of een scheiding met een gordijn zinvol en wenselijk is.

Toegankelijkheid binnen/buiten

De toegankelijkheid van de nieuwe toiletteninfrastructuur in de vroegere stookruimte wordt mogelijk gemaakt door een vast hellende vlak die de trede achter het altaar moeten overbruggen.

Er zijn ook vragen van het verenigingsleven om de oneffenheden in het hellend vlak aan de portaalzijde weg te werken.

Aankoop plooibare en stapelbare stoelen

Een belangrijke verdere verbetering is het wegnemen van kerkstoelen en die vervangen door comfortabele plooibare en stapelbare stoelen.

Het verhogen van de zitkwaliteit maakt het mogelijk om een zittend publiek comfortabel te laten deelnemen aan een langer durende activiteit. Tegelijkertijd worden ook activiteiten mogelijk waarbij de huidige stoelen in de weg staan.

Maar vooral : het makkelijk kunnen verplaatsen van de stoelen maakt het mogelijk om bezoekers de grootsheid van de kerkruimte te laten ervaren door die gedeeltelijk leeg te laten zien.

Dwarse scheiding met gordijn

Een verdere belangrijke ingreep is het voorzien van een gordijn tussen de 'vaste' religieuze ruimte in de kerk en optionele ruimte voor meervoudig gebruik.

Dit kan een tijdelijke ingreep en ophanging zijn, of meteen een eerste stap in het kader van een verder doorgedreven compartimentering (zie volgende fase). De keuze van het gordijn zou een meerwaarde moeten betekenen voor het interieur en het beleven van de kerkruimte.

Deze afscheiding is fysiek, maar misschien vooral ook mentaal. De scheidingslijn tussen een intiemer religieus gedeelte en een publiek gedeelte wordt duidelijker gemarkeerd.

Dwarse scheiding met tentoonstellingsboxen

Het basisconcept voor de tentoonstellingsboxen is een combinatie van 3 functies:

- De meubels zijn mobiel en kunnen als scheidingswand worden ingezet en hiertoe gegroepeerd in verschillende formaties.
- De meubels kunnen open/dicht gemaakt worden als berging. In eerste instantie gaat het om het bergen van de stoelen. Eventueel ook andere objecten. De kasten kunnen ook als vestiaire gebruikt worden.
- De buitenzijden en de binnenzijden van de meubels zijn inzetbaar als wanden voor tentoonstellingen, installaties, etc ... Ook de deuren zijn opengeplooid als tentoonstellingswand bruikbaar.

Voor de vormgeving wordt afgestemd op vormkenmerken en kleurenpalet van Huib Hoste

Het concept moet de kwaliteit van het gebouw kracht bijzetten en op een esthetisch verantwoorde manier bijdragen tot het geheel met zijn omgeving.

In deze eerste fase worden 4 boxen voorzien voor de dwarse scheiding.

Verbreed gebruik

Momenteel is het aanbod beperkt tot initiatiefnemers die zich willen 'behelpen' met logge en niet gemakkelijke kerkstoelen. Na de aanpassingen kan de kerk nu ook aangeboden als interessante ruimte die kan gehuurd/gebruikt worden door derden.

Er wordt hiervoor een actieve strategie ontwikkeld, waarbij op zoek wordt gegaan naar nieuwe gebruikers. We mikken in op doorgedreven gebruik, private partners/actoren die op zoek zijn naar ruimte. Volgende activiteiten komen hierbij in beeld :

- Actoren in de gezondheidssfeer Yogalessen, taichi, bewegingslessen voor kinderen/volwassenen,
- Actoren in de welzijnssfeer, beurzen ...
 - Kerststallen expositie;
 - Fairtradebeurs;
- Organisatoren van kunstmanifestaties en tentoonstellingen
 - Kunst;
 - Historisch ;
 - Permanente en/of tijdelijk.
 - Met lokale verankering
- Organisatoren van evenementen en beurzen
 - Boekenbeurzen
 - Toeristische evenementen
 - Presentaties van producten
 - Lichtspektakel

Al deze activiteiten vinden in een vrijgemaakte ruimte van het kerkship of de zijbeuken. Vanaf de volgende fase worden investeringen voorzien om deze activiteiten ook in een meer afgezonderde ruimte te kunnen plaatsvinden

Overzicht van de geplande fasen

Fase 1

- Uitbreiding sanitair en inrichting doopkapel
- Verbeteren van de toegankelijkheid
- Vervangen van kerkstoelen door op karren stapelbare comfortabele stoelen
- Voorzien van tentoonstellingsboxen voor een dwarse scheiding.
- Gordijn tussen religieuze ruimte en polyvalente ruimte.

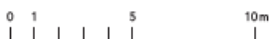
We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

- 01 Stapelbare stoelen
- 02 Mobiele karren stoelen (deels opgeborgen)
- 03 Doopkapel: vergaderzaal (38m²)
- 04 Oksaal: vergaderzaal (38m²)

498 plaatsen

Grondplan gelijkvloers

Fase 2

(optionele ingrepen die afhankelijk van de noden die zich stellen bij de activering van het meervoudig gebruik zullen worden uitgevoerd en bijgestuurd).

- Aanvullende tentoonstellingsboxen voor compartimentering in 'carré' vorm
- Rooster voor verlichting, geluid, projectie
- Gordijnen voor compartimentering carré
- Infraroodlusters in deel van kerkschip en oksaal
- Gordijn voor afscheiding oksaal

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Toekomstscenario's

Opstelling voor een tentoonstelling

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Opstelling voor een muziekvoorstelling

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Fase 3

Nadenken over de buitenruimte: het campuspark

Op de participatie-avond met diensten en verenigingen werd diverse malen gewezen op de enorme troef van de ligging van de kerk. Niet alleen met zijn buitenruimte vooraan, maar zeker ook met zijn ligging tav andere gebouwen, functies en activiteiten in het park. Al snel komt hierbij het idee naar boven waarbij alle gebouwen (inclusief de kerk) een eigen gebruiksprofiel opnemen in een culturele, toeristische, recreatieve en historische campus op en rond de vroegere abdijsite.

In deze zoektocht moet ook de relatie en openheid van de kerk richting in het park verder worden onderzocht. Misschien zijn op termijn hierbij ook verdere ingrepen te motiveren.

Uitbouw van een 'Vriendenkring van de OLV kerk'

Zoals bij vele andere kerken waar het toekomstig gebruik van de kerk evolueert, stelt zich hier de vraag naar beheer en verantwoordelijkheid.

Het is niet de taak van een kerkbestuur om verantwoordelijkheid te nemen voor niet-religieuze activiteiten in een kerkruimte. Het gaat ook over veel meer aspecten dan op het eerste zicht misschien lijkt :

- Verzekeringen en aansprakelijkheid
- Veiligheid, diefstal, openen, sluiten, toezicht
- Opruimen, afruimen, poetsen, afval,
- Beheer van voorraden drank, koffie, ...
- Verbruik water, energie, ...
-

Naast deze praktische besognes is het vooral belangrijk om in een goede en structurele dialoog te voorzien tussen alle betrokken partners. Er kan hierbij gepleit worden voor de opstart van een platform 'Vriendenkring van de OLV kerk'. Trekkers zijn hierbij het kerkbestuur en de gemeente. Deelnemers zijn betrokken diensten en het culturele gemeenschapsleven van Zonnebeke. Er kan hierbij ook gedacht worden aan een het aanduiden van een klein team van vrijwilligers/ambtenaren

met als specifieke taak, het meervoudig gebruik daadwerkelijk te activeren door op zoek te gaan naar nieuwe activiteiten, het aangaan van nieuwe allianties etc.

Het aanbieden en gebruiken van deze 'nieuwe' ruimte in Zonnebeke moet verder afgestemd worden met het huidige gebruik van de bestaande culturele infrastructuur in het centrum en de respectievelijke deelgemeenten. Het kan niet de bedoeling zijn om in concurrentie te treden of te kopiëren. Iedere culturele ruimte heeft zijn specifieke kenmerken en potenties. De kerk kan aanvullend worden ingezet, in een aantal gevallen ook als uitwijkadres bij een tekort. Maar vooral moet de kerk met zijn unieke interieur het platform worden voor nieuw cultureel en toeristisch initiatief.

Op termijn moet ook onderzocht worden, als zou blijken dat het religieus gebruik verder afneemt, of het kerkgebouw niet meer permanente functies kan opnemen die verder gaan dan tijdelijke activiteiten. Verdere scenario's kunnen worden meegenomen en zijn voorzien in het nevenbestemmingsdossier.

2.3. Sint Martinus in Beselare

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.3.1. Identificatie

Naam: Sint Martinus

Geografische ligging

- Kerkplein z.n., 8980 Beselare
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Brugge
- Dekenaat: Ieper-Poperinge
- Pastorale eenheid: Onze-Lieve-Vrouw van Vrede Regio Ieper
- Parochie: Sint Martinus parochies
- Diocesaan nummer: 1122

Eigenaar: Gemeente Zonnebeke, Langemarkstraat 8, 8980 Zonnebeke

Bescherming(en)/vastgesteld

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Martinus
Deze vaststelling is geldig sinds 14-05-2024
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Martinus
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 14-05-2024

2.3.2. Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Historiek

Aanvankelijk stond er vermoedelijk een 12e-eeuwse kruiskerk, gebouwd in bergsteen. Tijdens de 14e en 15e eeuw werd het koor vergroot en werden zijbeuken bijgebouwd. De kerk had te lijden van de Beeldenstorm en werd daarna hersteld. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de kerk vrijwel geheel verwoest, om tussen 1922 en 1925 te worden herbouwd in neogotische stijl.

Achteraan in de kerk vind je de grafzerk van Ridder Adriaan Van der Woestine (1527). Deze familie speelde een belangrijke rol in de Beselaarse geschiedenis.

In Beselare stond ook ooit een kasteel, gedurende 400 jaar was de familie Van der Woestine onlosmakelijk met het dorp verbonden. Vanuit hun praalverblijf waren zij er heer en meester. Aan dit glorierijk verleden herinneren enkele dreven. Zo werd een majestueuze oprijlaan van 2 km aangelegd tot aan de poorten van het kasteel.

Beschrijving

Georiënteerde, driebeukige, neogotische hallenkerk met verhoogde middenbeuk in 1922-1925 opgetrokken ter vervanging van een laatgotische hallenkerk, welke tijdens de Eerste Wereldoorlog werd vernield. Behoudens enkele wijzigingen zoals de verhoogde middenbeuk, de aanbouw van de noordelijke doopkapel, aangepaste zuidelijke sacristie en de noordelijke sacristie, en de vervanging van bakstenen overwelling in hoofdkoor en ingang door houten tongewelf en zoldering, werd de kerk naar het vooroorlogse uitzicht heropgebouwd.

In oorsprong waarschijnlijk een romaanse 12de-eeuwse kruiskerk van bergsteen; in de loop van de 14de en 15de eeuw werd het koor uitgebouwd en de zijbeuken toegevoegd. Na de beeldenstorm werd de kerk hersteld tot een driebeukige kerk met westtoren en middenkoor. Herstellingswerken aan torennaald en hoektorentje naar ontwerp van architect Heyninckx (Brugge) in 1872. De plattegrond ontvouwt: een voorgeplaatste, vierkante westtoren, een driebeukig schip van zeven traveeën, zijbeuken met rechte sluiting en een koor van een rechte travee en een vijfzijdige sluiting. Bergplaats en sacristie respectievelijk in noordelijke en zuidelijke kooroksel. Veelzijdige doopkapel in de noordelijke oksel van de westtoren.

Donkere, verankerde baksteenbouw met arduinen okselmarkering; gebruik van Euvillesteen (?) en cement voor decoratieve elementen. Leien bedakingen.

Westtoren van vijf geledingen, gestut door haaks op elkaar gestelde hoeksteunberen met versnijdingen en afgelijnd door middel van een borstwering tussen veelzijdige hoektorentjes met spuwer en naaldspits. Verdiepte korfboogdeur in een geprofileerde omlijsting met afzaat, archivolt en halfronde zuiltjes met knoppenkapiteel, eveneens het portaal omvattend. Gekoppelde spitsboogvensters - blinde - tweelichten op afzaat. Gekoppelde spitsbogige galmgaten. Naaldspits. Veelzijdige traptoren onder spits. Doopkapel onder stompe spits; aflijnende segmentboogfries; gekoppelde rondboogvensters. Traveeën van schip en koor geritmeerd door steunberen met versnijdingen en spitsboogvensters op afzaat. Laatste travee blind. Oostelijke tuitgevels, zie west gevels. Tegen zuid- en oostgevel ingangsportaaltjes.

Interieur

Vlakke, houten torenverzoldering op witstenen consoles. Beuken afgedekt door middel van houten spitstongewelven. Spitsbogige scheibogen rustend op witstenen zuilen met knoppenkapiteel en arduinen sokkel. Zijbeuken geritmeerd door vlakke pilasters; witstenen, geprofileerde kroonlijst, venstermonelen en deuroplijstingen.

Mobilair

Voornamelijk neogotisch. Arduinen grafsteen van Ridder Adrien Vander Woestine (+1527) met wapenschild en acht kwartieren onder andere van de families Woestine, Scoten, Brievère, Poorte, gedateerd 1527, rechts van de inkom.

Aanvullende informatie

Orgel

Orgel door Jules Anneessens (Menen) uit 1927.

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: 910
- aantal zitplaatsen: 350

Grondplan en doorsneden

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Opbouw

De Sint-Martinuskerk is geen beschermd monument, maar wordt wel beschouwd als bouwkundig erfgoed. Het gebouw is gemakkelijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Aan de hoofdingang werd een hellend vlak aangelegd.

Er zijn drie afgesloten ruimtes in het kerkgebouw : de sacristie, de winterkapel en de doopkapel. In de sacristieruimte is er een toiletruimte voorzien die op vandaag niet openbaar toegankelijk is. In deze drie kleinere ruimtes wordt er met elektriciteit verwarmd. In de grote kerkruimte wordt er verwarmd met een grote warmeluchtblazer die op het aardgasnet aangesloten is.

De koorruimte bevindt zich drie trappen hoog in vergelijking met de drie beuken.

Voorstel uit het ontwerp onderzoek van 2015

Er werden verschillende scenario's uitgewerkt voor de huisvesting van het zangkoor en de harmonie.

Zowel het zangkoor als de harmonie gebruiken de Sint-Martinuskerk reeds regelmatig voor optredens en bijhorende generale repetities. Hun opstelling en ruimtegebruik tijdens deze evenementen werden in kaart gebracht en vormen de basis voor de uiteindelijke voorstellen.

Het benodigde oppervlak om de harmonie op te stellen is nog geen 15de deel van het oppervlak van de kerk. Het koor blijkt voldoende groot om de harmonie te herbergen. Andere locaties in de kerk zijn ook mogelijk maar bieden de muzikanten minder geborgenheid.

In het ontwerp onderzoek van 2015 werden 4 scenario's voorgesteld. Hier beperken we ons tot het vierde scenario.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Het kerkelijk gebeuren wordt 180° gedraaid en de twee zijingangen worden als hoofdingang ingericht.

Door de creatie van een extra deur ter hoogte van de huidige sacristie (3) ontstaat een sas dat zowel toegang geeft tot de kerk (6), de nieuwe vergaderzaal (3) als het sanitair (4). De sacristie (7) bevindt zich opnieuw dicht bij het altaar.

Wanneer de scheidingswand beperkt wordt tot een gordijn, hoeft de harmonie bij een optreden maar het gordijn open te trekken.

Raming

Het ontwerp werd in 2015 geraamd op € 122.210 de geactualiseerde raming bedraagt € 173.740.

Voor de actualisering werd gebruik gemaakt van de financiële norm van Agion. In september 2015 werd de norm voor een EPB-plichtig schoollokaal vastgelegd op 1.305,82 €/m². In april 2025 bedraagt de norm 1.856,42 €/m².

Intussen hebben het zangkoor en de harmonie een degelijk onderkomen gevonden in de gerestaureerde oude jongensschool en is de behoefte aan huisvesting er niet meer.

Het lokaal bestuur heeft in de huidige beleidsperiode niet de intentie om die plannen tot uitvoer te brengen.

Voorzieningen

Sanitair	1 WC in bijgebouw sacristie
Verwarming	<ul style="list-style-type: none"> - Gasverwarming hoofdgebouw, bouwjaar ..., her te keuren - Elektrische, tijdsgestuurde warmtestralers sacristie - Elektrische, tijdsgestuurde warmtestralers winterkapel - - Elektrische warmtestralers doopkapel
Verlichting	<ul style="list-style-type: none"> - Kwikdampspots (hoofdgebouw) gecombineerd met ledlampen - Winter- en doopkapel + sacristie: te vervangen gloeilampen naar LED
Keukenvoorzieningen	Enkel een spoelbak met elektrische warmwaterboiler in bijgebouw sacristie
Audiosysteem	Ja, voor draadloze micro's + CD-speler + PC ingang + Bluetooth mogelijkheid.
Beeldscherm(en)	Ja, groot doek + beamer
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja, voor betreding van de winter- en doopkapel + sacristie is 1 trede te overbruggen.
Diefstal- en brandbeveiliging	Diefstal: neen. Brand: de wettelijke vereiste brandblussers zijn aanwezig.
Bliksembeveiliging	Ja. Dient nagekeken en gekeurd te worden + eventueel aangepast.
Gsm-operatoren	Ja. Proximus, Orange en Telenet. Digi is een optie.

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Zonnepanelen (en batterijen)	Kans en zeker te benutten indien dakstructuur dit toelaat
Regenwateropvang	Kans en zeker te benutten

Bouwfysische toestand

Datum laatste inspectie van monumentenwacht: 13/04/2023

Het inspectierapport werd als bijlage bij dit beleidsplan toegevoegd.

Opmerkingen

Sinds de vorige inspectie werden heel wat werken uitgevoerd, zo werden de rotte planken aan de voet van de torenspits vervangen, het zink van de doopkapel vernieuwd, de klokkenstoel geschilderd, netten aangebracht aan de buitenkant van de galmborden,...

Uitgevoerde restauratiewerken

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget
	Beschrijving werken (bijv. bliksembeveiliging, noodverlichting, restauratie glasramen)	Bedrag of begroot budget (vermelding toelage, premie, subsidie)
2010 - 2014	Glas in lood ramen verspreid over verschillende jaren	€ 100.000
2010 – 2011	Dossier ladderhaken, trap en deuren	€ 63.000

Gewenste investeringen

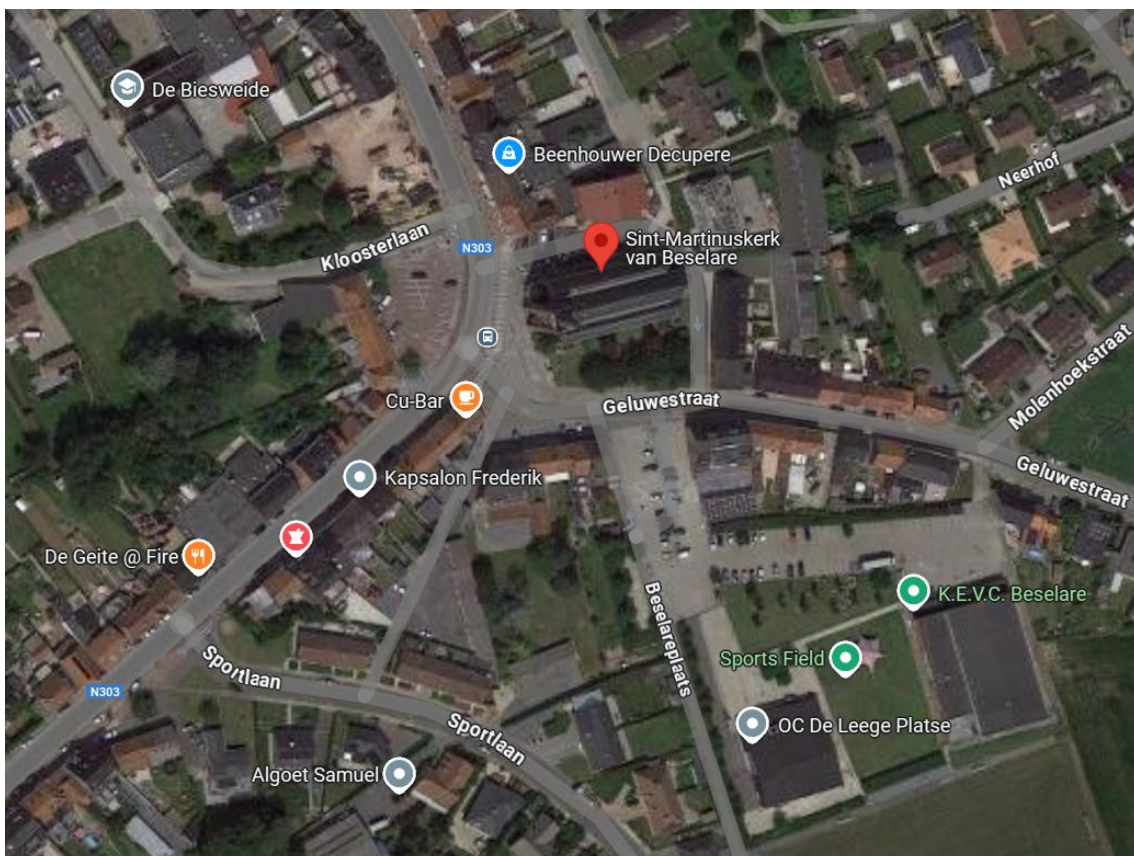
Noodzakelijke werken aan de parochiekerk	Geraamd bedrag
Algemene (kleinere) aanpassingen in het kader van nevenbestemming en updaten naar de huidige wetgeving inzake milieu, veiligheid en duurzaamheid. Bijvoorbeeld door de aanschaf van een Apollo III sturingsmodule waarbij de verschillende verwarmingen duurzamer kunnen worden ingezet en waarbij de openingsuren van de kerk beter kunnen worden afgestemd op het gebruik ervan.	
Extra veiligheidsvoorzieningen in het kader van eventuele nevenbestemmingen (extra nooduitgang, sanitaire voorzieningen, ...)	
Torenherstelling (voegwerken en leien)	

2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk ligt in het centrum recht tegenover het marktplein. Aan de ene kant is er een klein parkgebiedje langs de Geluwestraat en aan de andere kant een aantal parkeerplaatsen op het Kerkplein. Het Kerkplein, dit is het straatje links van en achter de kerk, is toegankelijk voor motorvoertuigen in éénrichtingsverkeer.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Kerkdiensten

Eucharistieviering:

1x per maand

Hoogdagvieringen (*Hemelvaartsdag en Maria-Tenhemelopneming, Allerheiligen en Kerstmis*)

Nihil

Speciale vieringen (*diensten : Lichtmis, Aswoensdag, Goede vrijdag*)

Zie Parochiale Eenheid

Schoolmissen

4x per jaar

Huwelijken (2020 – 2024)

2020	Corona maatregelen
2021	Corona maatregelen
2022	0
2023	3
2024	1
2025	7

Begravenissen (2020 – 2024):

Nog geen feedback ontvangen van Bisdom Brugge, dienst kerkfabrieken.

2020	
2021	
2022	
2023	
2024	
2025	

Doopsels (2020 – 2024)

2020	Corona maatregelen
2021	Corona maatregelen
2022	Zie Geluveld
2023	Zie Geluveld
2024	17
2025	2

Communie en Vormsel

Catechese

Georganiseerd vanuit de Parochiale Eenheid

Eerste communieviering

Ja

Vormselviering

Georganiseerd vanuit de Parochiale Eenheid
--

Jaarlijks terugkerende diensten buiten de wekelijkse vieringen op zaterdag

Vruchten Der Aarde Schoolvieringen

Openingsuren van de kerk

Dagelijks van +- 7u30 tot +-18u30

Wijze van toezicht/bewaking : *niet permanent – bij openen en sluiten van de kerk*

Andere activiteiten buiten de eredienst

Overzicht van het gebruik gedurende de jaren 2020-2024 van het kerkgebouw voor activiteiten los van het eigenlijke vieren van de eredienst:

2020 - 2025	Corona maatregelen
	Vorbereiding Eerste en Plechtige Communie
	Vertelwandeling Solfer en Salpeter
	Kerstconcerten Reutelnoot/Harmonie Beselare
	Allerhande tentoonstellingen
	Optreden Lisa Del Bo
	Allerhande verenigingen zoals De Wratte, de Chiro, repetities Marulkoor.
	Ontvangst gasten De Heksenstoet
	Yoga georganiseerd door Gemeente Zonnebeke

2.4. Sint Margareta in Geluveld

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.4.1. Identificatie

Naam:

Geografische ligging

- Geluveldplaats zonder nummer
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Brugge
- Dekenaat: Ieper-Poperinge
- Pastorale eenheid: Onze-Lieve-Vrouw van Vrede Regio Ieper
- Parochie: St.-Margareta Geluveld
- Diocesaan nummer: 1123

Eigenaar: Gemeente Zonnebeke, Langemarkstraat 8, 8980 Zonnebeke

Bescherming(en)/vastgesteld

- Is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Margaretha
Deze vaststelling is geldig sinds 14-05-2024
- Is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Margaretha
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 14-05-2024

2.4.2. Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Georiënteerd bedehuis te midden van grastuin ter hoogte van het vroegere kerkhof, aan de noordzijde afgescheiden van speel- en sportplein door middel van dubbele rij Japanse kerselaars en haag. Omlopend bakstenen druippad. Ten zuiden van de kerk, arduinen grafsteen van 1900, en dito gedenkteken met bronzen buste van Koning Albert ter nagedachtenis van de slachtoffers uit de Eerste Wereldoorlog. Ten noordoosten, omhaagd kerkhof op grond van het kasteeldomein.

Historiek

De oorsprong van de parochie Geluveland gaat terug tot 1173. De vroegere kerk was een laatgotisch bakstenen gebouw, waarbij hergebruikte ijzerzandsteen werd toegepast. In 1806 werd het koor herbouwd in classicistische stijl na een brand. Verdere aanpassingen volgden in de 19e eeuw, met onder andere een omwerking van het schip in 1848 en een verlenging en bouw van een neoromaanse westtoren in 1892 naar ontwerp van architect G. Vandenborre.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog, met name de Slag om Ieper, werd Geluveland totaal verwoest. Dit gold ook voor de Sint-Margarethakerk. Het dorp was een strategisch belangrijk punt en lag midden in de gevechtszone.

Na de oorlog werd de wederopbouw ter hand genomen. Oorspronkelijk werd de modernistisch architect Huib Hoste in 1920 aangesteld voor het ontwerp van de nieuwe kerk. Echter, na meningsverschillen en aanpassingen werd zijn benoeming ingetrokken. Uiteindelijk werd de kerk in 1924 herbouwd naar een ontwerp van Jules Coomans, stadsarchitect van Ieper. Coomans hield hierbij enigszins de vooroorlogse situatie aan.

De kerk wordt eind 1925 opgeleverd en is gewijd aan de H. Margaretha, die hier reeds 8 eeuwen vereerd wordt. Binnenin zijn heel wat wassen beelden van deze heilige terug te vinden. Aan de buitenkant bevinden zich een aantal bas-reliëfs die het leven van Margaretha weergeven.

Beschrijving

Eclectisch bedehuis van het pseudobasilicale type met voorgeplaatste westtoren, qua architecturale uitwerking aanleunend bij het neoromaans met regionale en neobyzantijnse inslag. De plattegrond ontvouwt: een vierzijdige westtoren geflankeerd door laag gehouden zijruimten en ten westen aansluitende rechthoekige hoektorens reikend tot het begin van de klokkenverdieping - een imitatieve interpretatie van het romaanse westblok van de Sint-Pieterskerk te Ieper - , een brede midden- en twee zijbeuken van drie en een halve travee, een halfronde doopkapel ter hoogte van de eerste noordelijke zijbeuktravee, een koor van één smalle travee uitgevend op een halfronde apsis; een zuidelijke sacristie.

Gele baksteenbouw met sporadisch gebruik van arduin onder meer voor boven- en onderdorpels. Leien zadel- en schilddaken.

Westtoren onder ingesnoerd tentdak (leien); drie geledingen gemarkeerd door cordons; versneden hoeksteunberen. Typerende rondbogige muuropeningen onder meer portaal met timpaan voorstellende "De kroning van St.-Margareta" in reliëf; ook oculi.

Noordelijke, zuidelijke zijbeukgevel en apsis gestut door middel van versneden steunberen waartussen rondbogige drielichten, en afgelijnd met tandlijst. De omlopende reliëfvoorstellingen (similinaarsteen?) uit het leven van Sint-Margareta kaderen in de plaatselijke eeuwenoude verering van deze heilige. Oostelijke puntgeveltop van het schip versierd met klimmende rondbogige en drielobbige casementen.

Interieur

Beigegeschilderd interieur. Vlak overzolderde toren (ingang). Verder, neobyzantijns getinte ruimtewerking zie onder meer de drie koepelgewelven boven de middenbeuk; zijbeuktravee onder haaks aansluitende tongewelven; rondbogige scheibogen op pijlers met arduinen sokkel en impost;

steekappen boven de apsisvensters. Dooksaal geschraagd door drie rondbogen op neoromaanse bundelpijlers van (simili-?) arduin. Zijbeukmuren met betegelde plint.

Mobilair

Sober en daterend uit het eerste kwart van de 20ste eeuw. Hoofdaltaar met beglaasde wanden waarachter ligbeeld van Sint-Margareta. Op koper geschilderde kruiswegstaties opgenomen in de zijbeukmuren. Neoromaans getinte biechtstoelen.

Aanvullende informatie

Eerste Wereldoorlog

In en rond de Sint-Margarethakerk zijn er verschillende relictten die herinneren aan de Eerste Wereldoorlog.

Binnen een omheind bloemperk, ten zuidoosten van de kerk, bevindt zich een oorlogsgedenkteken met portretbuste van koning Albert I ter herinnering aan militaire slachtoffers. De buste, ontworpen door P. Kerkhove en gegoten door J. Delhove, rust op een drieledige hardstenen sokkel.

In de kerk bevindt zich een houten gedenkplaat met eenvoudige omlijsting voor militaire en burgerlijke slachtoffers, en een bronzen gedenkplaat met geprofileerde omlijsting voor luitenant Wilfrid Evelyn Littleboy van het 16th Royal Warwickshire, die op 9 oktober 1917 omkwam bij de gevechten rond het Polderhoekkasteel.

Orgel

Orgel door Jules Anneessens (Menen), kort na 1933.

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: 700
- aantal zitplaatsen: 220

Grondplan en doorsneden

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Opbouw

De opmerkelijke opbouw van de kerk suggereert al opdeling, meer dan in andere gevallen: de middenbeuk is overkapt, niet lineair met gewelven, maar met drie ronde koepels. De zijbeuken zijn smal en kunnen gemakkelijk als dienstruimtes of nevenruimtes geïntegreerd worden.

Voorstel uit het ontwerpend onderzoek van 2015

Drie ingrepen worden voorgesteld om de flexibiliteit van het gebouw te verhogen:

- a) nieuwe toegang aan het marktplein
- b) toevoegen van een scheidingswand
- c) toevoegen van bergruimte en sanitair

Nieuwe toegang aan het marktplein

De organisatie van de dorpskern heeft doorheen de tijd belangrijke veranderingen ondergaan. Op de kaart van Ferraris is zichtbaar hoe de kerk, omgeven door het kerkhof, gelegen is langs de toegangsas tot het kasteel. Aan de overzijde van de as bevinden zich twee bouwvolumes.

Vandaag is op deze plaats het marktplein verschenen en ook het kerkhof is verhuisd. De oriëntatie van de kerk is echter ongewijzigd.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Een nieuwe toegang op het marktplein zou het kerkgebouw naar de nieuwe ruimtelijke orde draaien. Een groot raam in de ruimte tussen koor en sacristie geeft zicht op de kasteeltuin en -dreef. Op deze manier wordt iets van de vroegere samenhang opnieuw beleefbaar.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Toevoegen van een scheidingswand

De koepelarchitectuur geeft het interieur een duidelijke drieledigheid. Wanneer het altaar dieper in het koor geplaatst wordt, kan in de laatste travee een verkleinde kerk georganiseerd worden voor ca. 140 personen.

Een scheidingswand in de hoofdbeuk en deuren in de zijbeuken kunnen voor de nodige afscherming zorgen. De scheidingswand is op zichthoogte gesloten maar kan hierboven open zijn of beglaasd, naargelang de akoestische en thermische vereisten. Op deze manier wordt inkijk vermeden maar blijft de totaalbeleving van het gebouw mogelijk. Ook het doorzicht naar de kasteeldreef wordt gewaarborgd door middel van glazen deuren. Indien gewenst kan de scheidingswand volledig openplooiën zodat de volledige kerkruiimte nog in zijn geheel gebruikt kan worden.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Toevoegen van bergruimte en sanitair

Om het multifunctioneel gebruik van de vrijgekomen ruimte te bevorderen wordt in de noordelijke zijbeuk een grote opslagruimte voorzien. Tafels en stoelen, turnmateriaal, muziekinstrumenten,... iedere functie vereist de nodige opslag van materiaal.

In de kleine bergruimtes grenzend aan het inkomsas worden twee ruime toiletten voorzien. Zo moet het sanitair van de sacristie niet gebruikt worden en kunnen de twee delen afzonderlijk van elkaar functioneren.

Bergruimte en sanitair

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Raming

Het ontwerp werd in 2015 geraamd op € 180.895, de geactualiseerde raming bedraagt € 257.170.

Voor de actualisering werd gebruik gemaakt van de financiële norm van Agion. In september 2015 werd de norm voor een EPB-plichtig schoollokaal vastgelegd op 1.305,82 €/m². In april 2025 bedraagt de norm 1.856,42 €/m².

Voorzieningen

Sanitair	Ja , 1 Toilet Sacristie 1 Toilet (Minder valide) 2 Heren Piscine
Verwarming	Warme lucht op gas Gekeurd 2014
Verlichting	Meeste Ledverlichting
Keukenvoorzieningen	Geen enkel spoelbak
Audiosysteem	Ja en is OK
Beeldscherm(en)	Beamer met groot scherm
Rolstoeltoegankelijkheid	Inkom OK Niet naar koorgedeelte
Diefstal- en brandbeveiliging	Camera bewaking op 2 plaatsen 3 Brandblussers
Bliksembeveiliging	Is aanwezig ...niet meer in goede staat.
Gsm-operatoren	Ja Telenet met wifi aansluiting

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Zonnepanelen (en batterijen)	Neen
Regenwateropvang	Neen

Bouwfysische toestand

Datum laatste inspectie van monumentenwacht: 10/03/2021

Het inspectierapport werd als bijlage bij dit beleidsplan toegevoegd.

Opmerkingen

Sinds onze vorige inspectie zijn enkele in het inspectieverslag vermelde werkjes uitgevoerd.

Er zijn wel nog een aantal werken die uitgevoerd zouden moeten worden.

Vooral de reiniging van de goten en afvoeren is dringend nodig.

We merken wel op dat het gebouw voor het overige goed wordt onderhouden.

Uitgevoerde restauratiewerken

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget
	Beschrijving werken (bijv. bliksembeveiliging, noodverlichting, restauratie glasramen)	Bedrag of begroot budget (vermelding toelage, premie, subsidie)
2022	Herstel orgel	€ 4.428
2024	Schilderen inkomdeur en ramen + sacristie	€ 4.206

2024	Herstel goten en dak solins (waterkering)	€ 2.315
-------------	---	---------

Gewenste investeringen

(opsomming van investeringen die zouden moeten gebeuren – of wenselijk zijn; waar nog geen consensus over is of nog niet ingepland zijn)

Noodzakelijke werken aan de parochiekerk	Geraamd bedrag
Bliksembeveiliging	€ 15.000
Vernieuwen dakleien	€ 120.000
Vernieuwen luikjes en of schilderen	€ 25.000

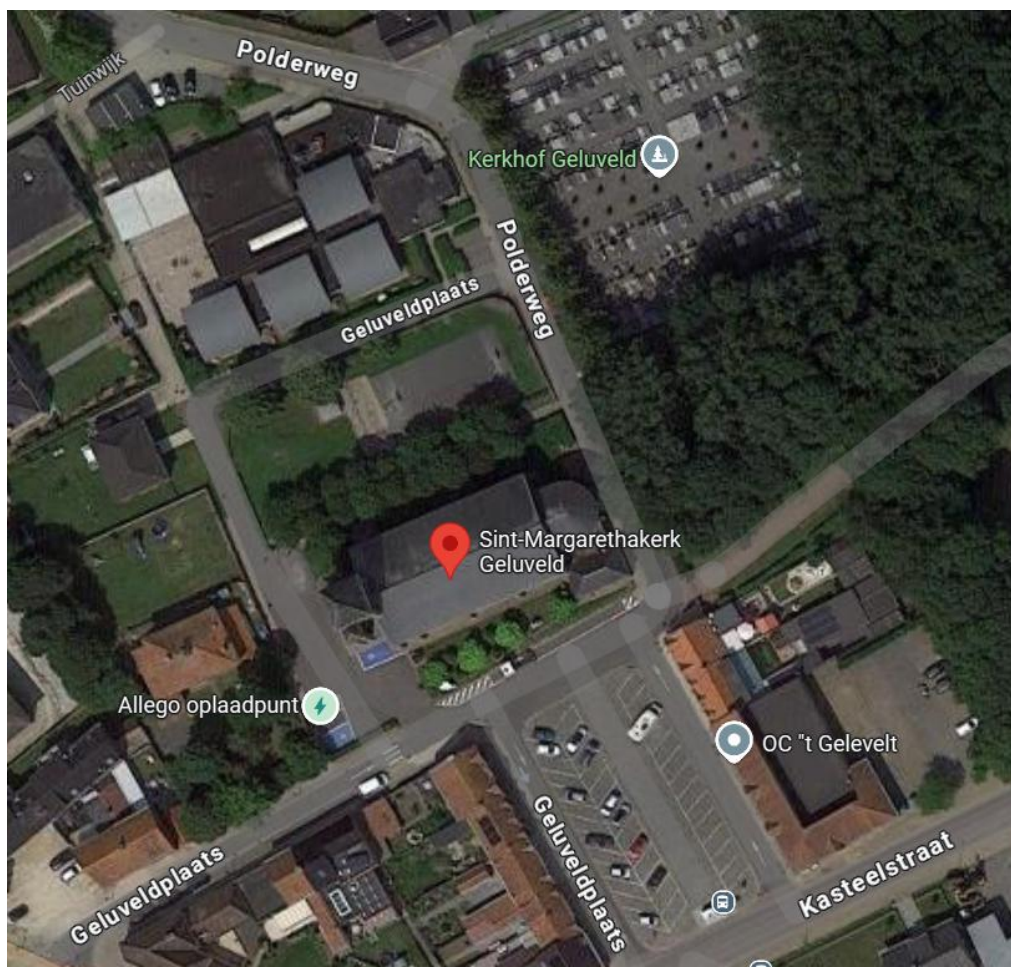
2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Geluveld is een typisch straatdorp, te situeren langs de Menenstraat, halfweg tussen Ieper en Menen. Voor de kerk en op de Geluveldplaats is een ruime parking. Ideaal voor bruiloften, begrafenissen is het plein voor de kerk: directe toegang tot de kerk. Op wandelafstand (100 m) bevindt zich in de Menenstraat een bushalte.

De begraafplaats en de kerk zijn enkel gescheiden door een straat (de Polderweg).

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Kerkdiensten

Eucharistieviering:

1 maal in de maand

Hoogdagvieringen (*Hemelvaartsdag en Maria-Tenhemelopneming, Allerheiligen en Kerstmis*)

Speciale vieringen (*diensten : Lichtmis, Aswoensdag, Goede vrijdag*)

3 instapvieringen 1^e communie

Schoolmissen

6

Huwelijken (2020 – 2024)

2020	0
2021	1
2022	1
2023	0
2024	0

Begrafenissen (2020 – 2024)

2020	6
2021	4
2022	4
2023	7
2024	7

Doopsels (2020 – 2024)

2020	33
2021	77
2022	70
2023	46
2024	33

Communie en Vormsel

Catechese

Samen met Zonnebeke

Eerste communieviering

Ja op OHH

Vormselviering

Samen met Zonnebeke

Jaarlijks terugkerende diensten buiten de wekelijkse vieringen op zaterdag

Instapvieringen en vormselactiviteiten
--

Openingsuren van de kerk

Van 9u tot 17u

Wijze van toezicht/bewaking: Camerabewaking

Andere activiteiten buiten de eredienst

Overzicht van het gebruik gedurende de jaren 2020-2024 van het kerkgebouw voor activiteiten los van het eigenlijke vieren van de eredienst:

2020	Vergaderingen federale stuurgroep
2021	Vergaderingen federale stuurgroep /Tentoonstelling septem compi
2022	Nocturne Leonie /Klassiek beleven / Trio aries
2023	Schazzy band / banjo orkest Geluwe / tentoonstelling Liselot & art of 2 notes
2024	Schazzy band / Klassiekbeleven Wannes Cappelle
2025	Schazzy band /Klassiek beleven Maaile Cafmeyer / Welzijnsplein Blokkerk voor studenten

2.4.5. Gebruik voor de gemeentelijke basisschool De Regenboog

De kerk van Geluveld is gelegen tussen het marktplein en de kleuterafdeling van de gemeentelijke basisschool De Regenboog. De lagere afdeling van de basisschool bevindt zich aan de over van de gewestweg N8 en is sterk verouderd.

Via het DBFM-programma 'scholen voor Vlaanderen' wordt een nieuwe lagere school gebouwd in de ruimte tussen de kerk en de kleuterafdeling. Om voldoende speelruimte over te houden wordt onderzocht als de kerk geheel of gedeeltelijk kan meegenomen worden in het programma van de scholenbouw.

2.5. Sint Bartolomeus Zandvoorde

2.5.1. Identificatie

Naam:

Geografische ligging

- Zandvoordeplaats 34, 8980 Zandvoorde
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Brugge
- Dekenaat: Ieper-Poperinge
- Pastorale eenheid: Onze-Lieve-Vrouw van Vrede Regio Ieper
- Parochie: St.-Bartholomeus Zandvoorde
- Diocesaan nummer: 1125

Eigenaar: Gemeente Zonnebeke, Langemarkstraat 8, 8980 Zonnebeke

Bescherming(en)/vastgesteld

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Bartholomeus met kerkhof
Deze vaststelling is geldig sinds 14-05-2024
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Bartholomeus
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 14-05-2024

2.5.2. Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Het betreft een naar het westen gerichte neogotische basilicale kruiskerk met voorgebouwde oosttoren, welke een vierkante basis en een achtkante klokkenverdieping bezit. Het geheel is gebouwd in gele baksteen. Het interieur wordt overkluisd door kruisribgewelven.

De kerk bezit een gepolychromeerd beeld van de Heilige Cornelius van 1665. Voor het overige is het meubilair neogotisch.

Historiek

Van een parochie was al sprake in 1102, toen het patronaatsrecht van de kerk werd toegekend aan de Abdij van Voormezele. Een latere kerk werd einde 17e eeuw gebouwd, en de westtoren daarvan werd mogelijk ingebouwd in de 19e-eeuwse neoclassicistische kerk die daarna ontstond. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd deze kerk geheel vernield. In 1924 werd een nieuwe kerk gebouwd.

Beschrijving

Gelegen ten westen van de Zandvoordeplaats, middenin omhaagd kerkhof; achterliggend wetland. Neogotische kerk met oosttoren en basilicale aanleg heropgebouwd in 1924, ter vervanging van het neoclassicistische 19de-eeuws bedehuis met ingebouwde oudere westtoren die waarschijnlijk hoorde tot het eerste eind 17de-eeuws bedehuis.

De plattegrond ontvouwt: een voorgeplaatste oosttoren, geflankeerd door een ten zuidoosten gelegen doopkapel en een noordoostelijk gelegen bergruimte, een driebeukig schip van vier traveeën, een transept van een anderhalve travee, een westelijk gelegen hoofdkoor van één en twee halve travee met vijfzijdige sluiting, twee zijkoren van één travee met vlakke sluiting en een zuidelijk gelegen sacristie.

Gele baksteenbouw; arduin voor de afwerking onder meer gemarkeerde sokkel en dekplaten. Leien zadel- en lessenaarsdaken.

Oosttoren met vierkante onderbouw van twee geledingen tussen op elkaar gestelde hoeksteunberen met versnijdingen en aflijnend rondboogfries; achzijdige bekroning met spitsbogige galmgaten onder een geajoueerde borstwering, waarboven een leien naaldspits. Geprofileerd spitsboogportaal rustend op twee ronde zuiltjes met knoppenkapiteel. Erboven, drielicht in een geprofileerde spitsbogige omlijsting.

Noordelijke, oostelijke en zuidelijke gevels: aflijnend baksteenfries, versneden steunberen en spitsboogvensters met doorgetrokken afzaat en druiplijst.

Transeptpuntgevels: lelieankers, schouderstukken, hoeksteunberen en spitsbogig drielicht waarboven oculus.

Interieur

Bepoeterd interieur met kruisribgewelven en schalken.

Vlak overzolderd portaal.

Veel kleurrijke glasramen. 8 glasramen die de zaligheden voorstellen zijn het werk van glazenier Leenknecht van Kluisbergen en dateren van 1956.

14 schilderijen die de kruisweg uitbeelden zouden afkomstig zijn uit de Sint-Maartenskerk van Ieper.

Mobilair

Beeld "H. Cornelius" (gepolychromeerd hout) gedateerd 1665 en met opschrift: "Alhier vereerd aanroepen tegen vallende ziekten en allerhande kwellingen bij kinderen en dieren." Voorts neogotisch meubilair onder meer biechtstoelen en koorgestoelte.

Aanvullende informatie

Kerkhof

Omhaagd plattelandskerkhof omheen de parochiekerk met een collectie aan graftekens vanaf het interbellum.

Het historische kerkhof omheen de oude parochiekerk van Zandvoorde, dat vermoedelijk tot de middeleeuwen terug gaat net als de kerk, staat afgebeeld op de Ferrariskaart uit 1771-1778. De site is op dat ogenblik omheind met bomen.

Volledig vernield in de Eerste Wereldoorlog herinneren vandaag onder andere de graftekens Brel, Laumonier, Masouelin-Mahieu en Dumortier nog aan het oude kerkhof.

Vier stèles voor soldaten van het 18th Royal Hussars (alle vier gestorven op 20 oktober 1914) herinneren aan de eerste dagen van de Eerste Wereldoorlog. Ze hebben de typische vormgeving van de Commonwealth War Grave Commission.

Vandaag is het kerkhof een omhaagde site met voornamelijk hardstenen graftekens uit het interbellum en de naoorlogse periode in eclecticisme, art deco en modernisme. Vooral hardsteen wordt gebruikt, beperkt aangevuld met graftekens in kunststeen (Leire +1940) of mozaïek (Blancaert-Borteel, grafteken uit 1954 ?). Ten noorden van de kerk staat een betonnen boomstamkruis voor Debeer in een graftuin met gegolfde betonnen boordstenen.

Familiegraf de Peñaranda met crypte onder de kerk. De familie Peñaranda de Franchimont, een adellijke Spaanse familie waarvan één tak zich in de Zuidelijke Nederlanden vestigde in de tijd van het Spaanse bewind, leverde de laatste heren van Zandvoorde. Hoewel het kasteel op het einde van de achttiende eeuw werd afgebroken en de familie toen Zandvoorde verliet, werden hun nazaten nog verder in Zandvoorde begraven. Vóór de Eerste Wereldoorlog liep een trapje naar de grafkelder die drie kisten bevat. Tijdens de wederopbouw werd het trapje gesupprimeerd. Midden de jaren vijftig werd boven de toegang tot de grafkelder een calvarie opgericht met een levensgrote Christusfiguur geflankeerd door zijn moeder Maria en de apostel Johannes.

Relicten Eerste Wereldoorlog

In en rond de kerk zijn er verschillende relictten die herinneren aan de Eerste Wereldoorlog.

In de noordelijke zijbeuk is er een spitsboogvormig glasraam, opgedragen aan Captain Frank Rose, Luitenant Christopher Turnor en vier anderen van de 10th Royal Hussars, die in deze omgeving omkwamen op 26 oktober 1914, tijdens de Eerste Slag bij Ieper. Dit glasraam werd geschonken door de familie Turnor en stelt de H. Cornelius als bisschop met een lang gewaad, zwaard (naar beneden gericht) en palmtak voor.

Op het kerkhof is er een klein rechthoekig militair ereperk voor vier Britse militairen onder uniforme grafstenen uit Portlandsteen. Hier liggen onder meer Turnor en Rose begraven.

Orgel

Orgel van Joseph Deprez (Gent), gebouwd in of kort na 1904 in de kapel van de Zusters van Maria in Pittem. In 1934 door Jules Anneessens (Menen) overgeplaatst naar Zandvoorde.

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Gelet op de vrij recente restauratie en het aanwezige cultuurpatrimonium lijken ingrijpende wijzigingen aan de structuur van het gebouw niet aangewezen.

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: 670
- aantal zitplaatsen: 260

Grondplan en doorsneden

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Opbouw

In 1924 werd de kerk wederopgebouwd in neogotische stijl met westertoren en basilicale aanleg. Het interieur wordt gekenmerkt door bakstenen kruisribgewelven gecombineerd met gepleisterde wanden.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1.

2.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

3.

4.

5.

1. koor
2. zicht van op het doksaal
3. gewelven

4. zicht van uit het koor
5. zijbeuk

Voorstel uit het ontwerpend onderzoek van 2015

Omdat de kerk zeer groot is, en omgeven wordt door het kerkhof, werd aanvankelijk de optie van gedeeltelijke afbraak overwogen. Zo kon in het koor een kleine, op het kerkhof gerichte, kapel behouden blijven en werd de toren, als een belfort, het centrum van een nieuw, op het dorpsplein gericht gebouw zoals een ontmoetingscentrum of zelfs woningen.

Kolommen en resten van muren van zij- en hoofdbeuken zouden dan een tuin binnen het kerkhof vormen, toegankelijk via de toren.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Omdat voor het kerkhof reeds uitbreidingsplannen bestonden en de betrokken actoren geen afbraak wensten, werd gekozen voor de integratie van het ontmoetingscentrum in het kerkgebouw.

Hierbij werd gezocht naar een optimale verhouding tussen kerk en OC. Voorzieningen zoals sanitair moesten voor beide functies beschikbaar zijn en zowel de kerk als het OC moesten kunnen krimpen en uitzetten naargelang het gewenste gebruik. Deze flexibiliteit vangt aan bij de organisatie van de toegang. De zijkapellen aan de voorzijde van de kerk maakten het mogelijk om zonder grote aanpassingen drie afzonderlijke ingangen te creëren. Zo kan naargelang het gewenste gebruik een verschillende toegang opengesteld worden.

Het OC wordt als een grote glazen doos in het schip van de kerk binnengebracht. Gesloten functies zoals sanitair, bergruimte, etc. worden in gesloten volumes tegen de buitenwanden in de zijbeuken geplaatst. Op deze manier verkrijgt men in de gebruikszal van het OC een optimale lichttoetreding en blijft beleving van de volledige kerkruimte mogelijk.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Naargelang het gewenste programma en de financiering kunnen op de verdieping van het glazen volume nog twee extra lokalen ingericht worden. Omdat deze optie in zekere zin neerkomt op de uitbreiding van het doksaal over het schip, kan de huidige borstwering van het doksaal in de nieuwe wand geïntegreerd worden.

De structuur van de nieuwe vloer en het interne dak alterneert met het ritme van de kerkpilaren.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De voormalige sacristie wordt omgevormd tot overdekte buitenruimte voor het kerkhof. Een bijkomende toegang tot de kerk wordt gecreëerd in de flank van het transept.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Scenario 1: grote activiteit in het OC

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1. inkomsas	5. polyvalente ruimte	8. altaar
2. vestiaire	6. lift	9. sacristie
3. sanitair	7. bar	10. overdekte buitenruimte
4. berging		

Scenario 2: grote kerkelijke dienst

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1. inkomsas	5. polyvalente ruimte	8. altaar
2. vestiaire	6. lift	9. sacristie
3. sanitair	7. bar	10. overdekte buitenruimte
4. berging		

Scenario 3: winterkerk

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1. inkomsas	5. polyvalente ruimte	8. altaar
2. vestiaire	6. lift	9. sacristie
3. sanitair	7. bar	10. overdekte buitenruimte
4. berging		

Scenario 4.1: klassiek concert

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1. inkomsas	5. polyvalente ruimte	8. altaar
2. vestiaire	6. lift	9. sacristie
3. sanitair	7. bar	10. overdekte buitenruimte
4. berging		

Verdieping optie 1

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1. leslokaal OC
2. leslokaal OC

3. kitchenette
4. lift

5. technische berging

Verdieping optie 2

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1. leslokaal OC
2. vergaderlokaal

3. kitchenette
4. lift

5. technische berging

Raming

Het ontwerp werd in 2015 geraamd op € 931.700 de geactualiseerde raming bedraagt € 1.324.552

Voor de actualisering werd gebruik gemaakt van de financiële norm van Agion. In september 2015 werd de norm voor een EPB-plichtig schoollokaal vastgelegd op 1.305,82 €/m². In april 2025 bedraagt de norm 1.856,42 €/m².

Voorzieningen

Sanitair	Ja 1WC tussen sacristie en kerk
Verwarming	Gas condensatie ketel 8 jaar oud en gekeurd
Verlichting	LED verlichting
Keukenvoorzieningen	enkel spoelbak
Audiosysteem	Ja werkt goed
Beeldscherm	Neen geen beeldscherm
Rolstoeltoegankelijkheid	Rolstoel toegankelijk uitgezonderd koor gedeelte
Diefstal- en brandbeveiliging	camera beveiliging en er zijn brandblusapparaten en antidiefstal (alarm)
Bliksembeveiliging	ja
Gsm-operatoren	neen

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Zonnepanelen (en batterijen)	Neen
Regenwateropvang	Neen
Andere	Leidingwater

Bouwfysische toestand

Datum laatste inspectie van monumentenwacht: 16/03/2023

Het inspectierapport werd als bijlage bij dit beleidsplan toegevoegd.

Opmerkingen

De directe aanleiding tot de inspectie was het wankel staan van het torenkruis. Niettemin hebben we de kerk volledig nagezien, dit omdat de vorige inspectie reeds dateerde van 2018.

We merkten op dat er sinds de vorige inspectie heel wat werken werden uitgevoerd, wat bijzonder positief is.

Uitgevoerde restauratiewerken

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget
	Beschrijving werken (bijv. bliksembeveiliging, noodverlichting, restauratie glasramen)	Bedrag of begroot budget (vermelding toelage, premie, subsidie)

2024	Renovatie torenkruis na stormschade	€ 20.624 waarvan € 7200 door de gemeente
-------------	-------------------------------------	--

Gewenste investeringen

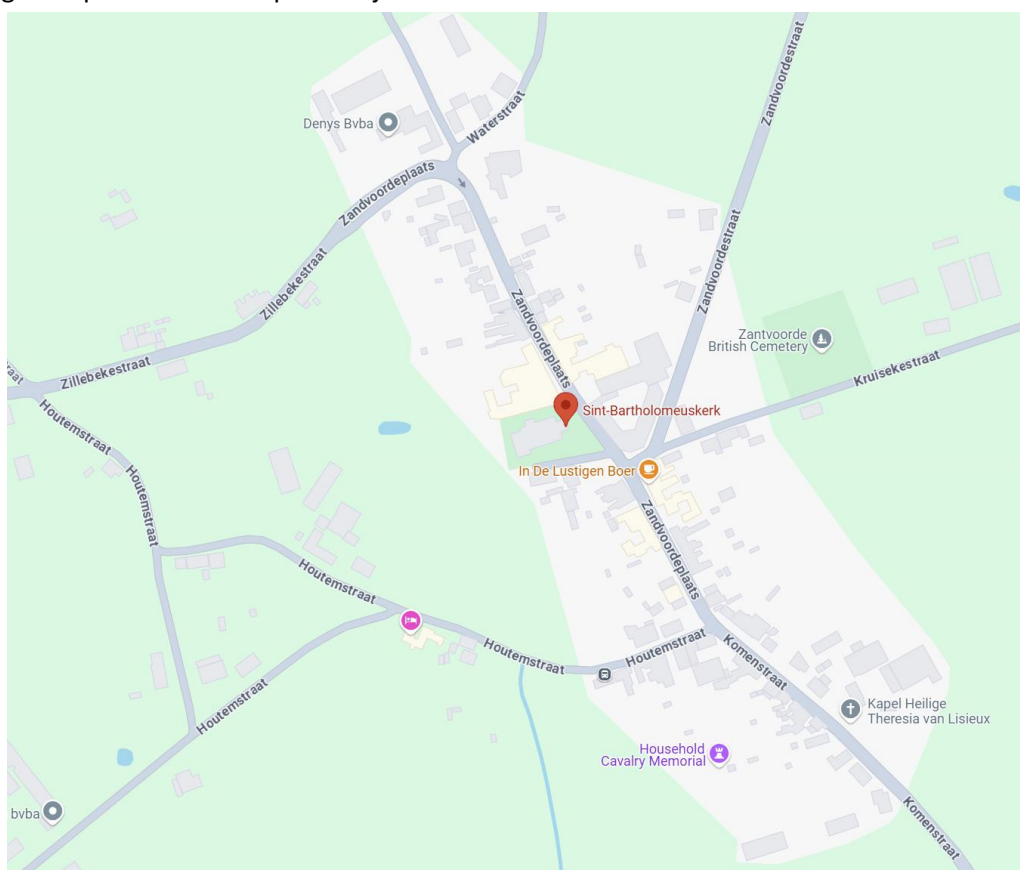
(opsomming van investeringen die zouden moeten gebeuren – of wenselijk zijn; waar nog geen consensus over is of nog niet ingepland zijn)

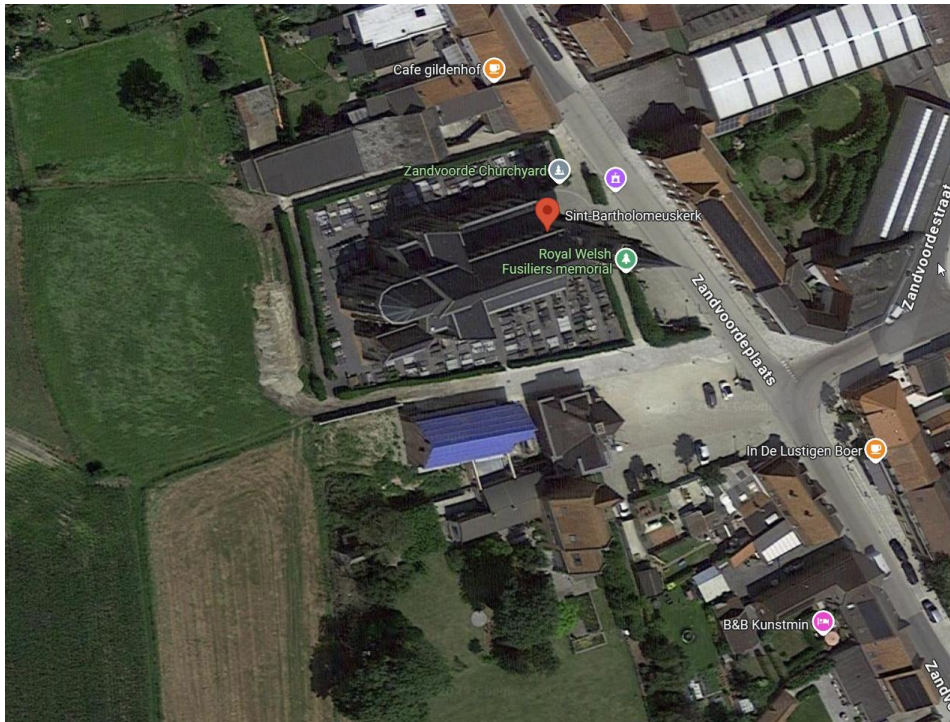
Noodzakelijke werken aan de parochiekerk	Geraamd bedrag
Bliksemafleiders nazien	€ 5000

2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk bevindt zich pal in het Centrum van de kleine dorpskern Zandvoorde (Ca 500 inwoners)

Voor de kerk bevindt zich een parkeerruimte voor een 10 tal wagens. Er loopt momenteel een plan van de gemeente om de omgeving van de kerk en de begraafplaats her aan te leggen en te voorzien van enige rustpunten voor de plaatselijke inwoners.

2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Kerkdiensten

Eucharistieviering:

Voor de parochie Zandvoorde en omliggende parochies: Iedere 1e woensdag van de maand ter ere van de H. Pater Pio en wekelijks op zondag om 9.00u

Hoogdagvieringen(Hemelvaartsdag en Maria-Tenhemelopneming, Allerheiligen en Kerstmis)

Iedere hoogdag is er een viering, Pasen, Pinksteren, O.L. Heer Hemelvaart, O.L. Vrouw Hemelvaart, Allerheiligen en Kerstmis, alle hoogdagen.

Speciale vieringen (diensten : Lichtmis, Aswoensdag, Goede vrijdag)

Lichtmis en Aswoensdag maar niet op goede vrijdag, iedere donderdagnamiddag is er een gebedsdienst ter ere van O.L. Vrouw

Schoolmissen

Geen

Huwelijken (2020 – 2024)

2020	1
2021	1
2022	2
2023	1
2024	2

Begravenissen (2020 – 2024)

2020	2
2021	3
2022	4
2023	2
2024	3

Doopsels (2020 – 2024)

2020	1
2021	1
2022	1
2023	2
2024	8

Communie en Vormsel

Catechese

geen

Eerste communieviering

geen

Vormselviering

geen

Jaarlijks terugkerende diensten buiten de wekelijkse vieringen op zaterdag

Jaarlijks viering op kermiszonntag opgeluisterd door het Westvlaams accordeon orkest

Jaarlijkse startviering van de KLJ Beseveld

Om de 5 jaar is er een 11 november viering + jaarlijks verschillende aanvragen voor familiemissen

Openingsuren van de kerk

In de winter van 9:00u tot 16:30u, in de zomer van 8:30u tot 20:00u

Wijze van toezicht/bewaking : met camerabewaking en antidiefstal beveiliging (alarm)

(door aangestelde, niet permanent, camerabewaking, ...)

Andere activiteiten buiten de eredienst

Overzicht van het gebruik gedurende de jaren 2020-2024 van het kerkgebouw voor activiteiten los van het eigenlijke vieren van de eredienst:

2020	corona
2021	corona
2022	Heemkring prijsuitreiking jeugdboekenweek
2023	Femma Zandvoorde door heen de geschiedenis
2024	NEOS kerstviering
2025	100 jaar kerk heropbouw met tentoonstelling gedurende een maand, NEOS kerstfeest op 15 december

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

3.1.1. Visie van de kerkbesturen

Aan ieder kerkbestuur werd gepolst naar hun visie op de toekomst van het kerkgebouw op korte en lange termijn. Daarvoor werd hen volgend beoordelingskader aangereikt:

NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

Wat is uw visie op de toekomst van het kerkgebouw op korte en op lange termijn?

Op <https://www.toekomstparochiekerken.be/> vindt u informatie en voorbeelden.

De visie mag heel genuanceerd en evoluerend in de tijd beschreven worden.

Als hulp kan de categorisering van het bisdom Antwerpen gebruikt worden:

1. *A-kerk*

een kerk die op de langere termijn als parochiekerk zal behouden blijven, met aandacht voor valorisatie (diverse activiteiten zoals concert, tentoonstelling, ontmoeting al of niet met receptie, ...)

2. *B-kerk*

een kerk die op korte termijn (binnen de 5 jaar) een neven- of herbestemming zal krijgen

3. *C-kerk*

een kerk die op langere termijn (10 tot 15 jaar) een valorisatie, neven- of herbestemming zal krijgen

Sint Audomarus Passendale

Geen gegevens ontvangen

Onze Lieve Vrouw Kerk in Zonnebeke

A+B kerk gezien de fase 3 restauratie waarvan momenteel de aanbesteding lopende is.

Het koor en transept wordt voorzien voor erediensten, de midden en zijbeuken voor evenementen met aangepaste kitchinette en aangepaste toiletten.

Met een paar bijkomende vergaderzaaltjes in doopkapel en het doksaal.

Rolstoeltoegankelijkheid van hoogkoor wordt ook bestudeerd.

Sint-Martinus Beselare

Momenteel behoort de Sint-Martinus kerk tot de groep van A-kerken en zouden dit graag zo behouden. De kerkfabriek blijft openstaan om verschillende organisaties de kans te bieden om bepaalde activiteiten in het kerkgebouw te laten doorgaan. Daarom voorzien wij een jaarlijks budget om de technische mogelijkheden verder uit te bouwen en te vernieuwen.

Graag willen wij van de gelegenheid gebruik maken om de cijfers nog even te duiden.

Zoals reeds aangegeven is afgelopen periode getekend door Covid-19 en de daarbij horende Corona-maatregelen opgelegd door de Federale overheid.

De terugloop van het kerkbezoek, zelfs in onze contreien waar er nog een vast publiek was, werd met rasse schreden ingezet.

Echter merken wij, heden, terug een significante stijging.

Doordat de kerkfabriek recent en door bepaalde omstandigheden terug nauwer is betrokken geraakt bij het dagelijkse reilen en zeilen zien we dat de nood om de kerk overdag open te houden er nog wel degelijk is en dus heel frequent wordt bezocht.

M.a.w. is er in de gemeente (parochie) nog steeds een nood aan een stille ruimte waar mensen tot zichzelf kunnen komen.

Gezien de structuur van het gebouw is het misschien een opportuniteit voor de gemeente om toekomstig in bepaalde ruimtes iets te organiseren in het kader van mentaal welzijn in de ruimste zin van het woord.

De cijfers liegen er niet om maar de Westhoek heeft, jammer genoeg, nog steeds het grootst aantal zelfdodingen op zijn palmares staan. Niet iets om fier over te zijn! Heeft men in stedelijke gebieden meer middelen om preventief aan de slag te gaan? Is men op het platte land geslotener en zwijgzamer? Nu het geloof bij het gros van de bevolking is weggevallen zijn er weinig of geen alternatieven om "vrijblijvend" en gratis naar toe te gaan wanneer het wat minder gaat in het leven...

Als we de Sint-Martinuskerk verder onder de loep nemen dan vermoeden wij dat verschillende factoren een rol kunnen spelen in de huidige positieve kentering, zoals daar zijn:

- Vernieuwing en verjonging van de pastorale werking.
- Een gezellig samenzijn van de kerkgangers na een eucharistieviering en dit gekruid met een hapje en een drankje.
- De staat en de inrichting van het gebouw.
- De technische mogelijkheden die er zijn en die we wensen uit te breiden.

Als kerkfabriek zijn we ruimer gaan openstaan voor verschillende initiatieven uit het Beselaarse verenigingsleven waardoor de bekendheid en de mogelijkheden die het gebouw biedt beter gekend zijn.

Via sociale media stellen we vast dat Beselarenaars fier zijn over hun kerk en zouden het jammer vinden om het gebouw, als dusdanig, te moeten missen.

De binnenkant van de kerk straalt, ondanks zijn leeftijd, toch een bepaalde warmte, fierheid, rust en schoonheid in zijn soberheid uit.

Vandaag nog kregen we het volgende doorgemaald:

"De voorganger deze morgen in de begrafenis had veel lof over onze mooie kerk, de opstelling van Pasen vond hij ook heel mooi, sober maar weer betekenisvol, ik wou jullie dit natuurlijk doorgeven!"

Een mix aan voorgangers die de kerk nu pas leren kennen zijn aangenaam verrast en komen met veel plezier terug om één of andere dienst te verzorgen.

Wat in het recente verleden nauwelijks voorkwam stellen we nu vast dat de lokale begrafenisondernemer de verschillende mogelijkheden van de kerk aan families van overledenen onderstreept en hierbij onrechtstreeks het gebouw gaat promoten.

Veelzeggend is eveneens dat er momenteel nog 9 kerkelijke huwelijken voor 2025 zijn ingepland en er reeds 1 is voltrokken. Een aantal van die koppels komen van over de gemeentegrens en hebben an sich geen enkele emotionele binding met Beselare.

Het terug lokaal brengen van een doop blijkt eveneens een schot in de roos te zijn.

Sint Margareta Geluveld

A-kerk: een kerk die op de langere termijn als parochiekerk zal behouden blijven, met aandacht voor valorisatie (diverse activiteiten zoals concert, tentoonstelling, ontmoeting al of niet met receptie, ...).

Inbreng in de basisschool??

Sint-Bartolomeus Zandvoorde

Behouden van de kerk als gebedsruimte en erediensten, nevengebruik rekening houdende met het sacrale van de kerk (afspraken maken via de kerkfabriek)

Door gebrek van een pastoraal plan en overleg met centraal kerkbestuur en gemeente zijn de toekomstplannen onbekend

De kerk van Zandvoorde is en blijft een belangrijke gebedsruimte voor Zandvoorde en omliggende. Wij opteren dus voor een A kerk.

Valorisatie is mogelijk, op voorwaarde dat activiteiten voor het altaar plaatsvinden, en buiten de vieringen.

3.1.2. Visie van het lokaal bestuur

De gemeente Zonnebeke telt vijf kerkgebouwen, elk beheerd door een eigen kerkbestuur en overkoepeld door een centraal kerkbestuur. Op 15 mei organiseerde de gemeente samen met deze besturen een inspirerende studiereis naar Kortrijk, gericht op voorbeelden van neven- en herbestemmingen van kerken. Vanuit die ervaring wil Zonnebeke actief inzetten op het stimuleren van nevenactiviteiten in haar kerkgebouwen, binnen de mogelijkheden van elke locatie.

In eerste instantie kan dit op laagdrempelige wijze, bijvoorbeeld door het faciliteren van culturele en muzikale evenementen binnen de bestaande kerkelijke context. Met deze nota formuleren we een toekomstgerichte visie om het nevengebruik van kerkgebouwen verder uit te bouwen.

Sint Audomarus Passendale

De Sint-Audomaruskerk wordt naast de liturgische vieringen ook opengesteld voor nevengebruik zoals concerten of lezingen.

Naast nevengebruik in tijd kan er ook gekeken worden voor nevengebruik in ruimte. Liturgische vieringen kunnen worden ingericht in een afgescheiden ruimte (doopkapel, rouwkapel, O.L.V. kapel, Engelse kapel). Mogelijkheden zijn er om gedeelten van de kerk in te richten voor permanent nevengebruik.

Toekomstige visie kan best samen met gemeente en inwoners (verenigingen) bepaald worden.

Het opruimen van de sacristie en vernieuwen van het sanitair is een noodzaak.

Onze Lieve Vrouw Kerk in Zonnebeke

Als enige beschermde kerk in onze gemeente kampt de Onze-Lieve-Vrouwekerk met betonrot.

De lopende premieaanvraag werd aangegrepen om, naast de noodzakelijke restauratie, ook de voorwaarden te scheppen voor toekomstig nevengebruik.

Een innovatief kastensysteem zal een afzonderlijke ruimte binnen de kerk creëren voor kunst en andere activiteiten. Verder worden een onthaalruimte, bijkomende toiletten en een facilitaire ruimte voorzien, evenals de noodzakelijke infrastructuur voor veiligheid en evacuatie.

De aanbesteding is afgerond en klaar voor gunning. Een tweede subsidieaanvraag is ingediend bij de Provincie West-Vlaanderen.

De heropening is voorzien in 2028.

Sint-Martinus Beselare

De Sint-Martinuskerk wordt reeds occasioneel ingezet voor culturele activiteiten zoals optredens of evenementen van de Chiro.

In overleg met de kerkfabriek wordt dit jaar de kerk ook benut voor een receptie met genodigden van de Heksenstoet.

Het gemeentebestuur wenst, samen met het kerkbestuur, verder na te gaan hoe het multifunctioneel gebruik van de kerk kan worden uitgebouwd. Daarbij wordt aandacht besteed aan brandveiligheid, evacuatiemogelijkheden, sanitaire voorzieningen, toegankelijkheid en het voorzien van een aparte facilitaire ruimte zonder afbreuk te doen aan de huidige mogelijkheden.

Sint Margareta Geluveld

De kerk van Geluveld is vandaag al een mooi voorbeeld van nevengebruik, met ruimte voor kunst, cultuur en dans.

In het kader van het scholenproject in Geluveld ontstond het idee voor een bredere ontwikkeling van de site als een "Campus Opgroeien".

Hierbij wordt onderzocht hoe de kerk functioneel kan worden opgedeeld: enerzijds een liturgisch gedeelte voor gebed en erediensten, anderzijds een multifunctioneel deel ten dienste van de school voor muziek, sport en andere activiteiten.

Ook bijkomende infrastructuur voor buitenschoolse activiteiten is in overweging.

Op langere termijn kan, indien nodig, ook het liturgisch deel een nieuwe bestemming krijgen binnen de doelstellingen van het gemeenschapsconcept "Opgroeien".

Sint-Bartolomeus Zandvoorde

De kerk van Zandvoorde is de kleinste van de vijf, maar kent het hoogste aantal vieringen. Het kerkbestuur legt de nadruk op religieuze functies en kleinschalige voordrachten.

Vanuit de actieve werking is er momenteel geen nood aan een bredere invulling. Toch vraagt de gemeente om de mogelijkheid open te houden om valorisatie van het gebouw mogelijk te maken.

Besluit

De gemeente Zonnebeke ondersteunt het behoud van de liturgische functie van haar kerken, maar wil tegelijk ook inspelen op de maatschappelijke realiteit. Door gericht in te zetten op nevengebruik creëren we kansen voor ontmoeting, cultuur en gemeenschapsvorming, in harmonie met het religieuze erfgoed. Daarnaast geloven we ook dat de kerk het dorpsgevoel kan versterken en bv. een kerkraad in de toekomst omgevormd kan worden met verbreding naar een beheerraad waarin ook potentiële toekomstige gebruikers betrokken kunnen worden.

3.1.3. Samenvattende tabel

Kerk	Toekomstvisie
Sint Audomarus Passendale	Gebruik voor eredienst met valorisatie Medegebruik
Onze Lieve Vrouw Kerk Zonnebeke	Gebruik voor eredienst met valorisatie Medegebruik
Sint-Martinus Beselare	Gebruik voor eredienst met valorisatie Medegebruik
Sint Margareta Geluveld	Gebruik voor eredienst met valorisatie Medegebruik
Sint-Bartolomeus Zandvoorde	Gebruik voor eredienst met valorisatie Medegebruik

Conclusie

De gemeente Zonnebeke ondersteunt het behoud van de liturgische functie van haar kerken, maar wil tegelijk ook inspelen op de maatschappelijke realiteit. Door gericht in te zetten op nevengebruik creëren we kansen voor ontmoeting, cultuur en gemeenschapsvorming, in harmonie met het religieuze erfgoed. Daarnaast geloven we ook dat de kerk het dorpsgevoel kan versterken en bv. een kerkraad in de toekomst omgevormd kan worden met verbreding naar een beheerraad waarin ook potentiële toekomstige gebruikers betrokken kunnen worden.

4. BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad.

Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.

5. BIJLAGEN

- 5.1. Inspectierapport monumentenwacht kerk Zonnebeke dd. 16/05/2019
- 5.2. Inspectierapport monumentenwacht kerk Geluveld dd. 10/03/2021
- 5.3. Inspectierapport monumentenwacht kerk Beselare dd. 13/04/2023
- 5.4. Inspectierapport monumentenwacht kerk Zandvoorde dd. 16/03/2023
- 5.5. Kadastraal plan kerk Passendale
- 5.6. Kadastrale legger kerk Passendale
- 5.7. Kadastraal plan kerk Zonnebeke
- 5.8. Kadastrale legger kerk Zonnebeke
- 5.9. Kadastraal plan kerk Beselare
- 5.10. Kadastrale legger kerk Beselare
- 5.11. Kadastraal plan kerk Geluveld
- 5.12. Kadastrale legger kerk Geluveld
- 5.13. Kadastraal plan kerk Zandvoorde
- 5.14. Kadastrale legger kerk Zandvoorde
- 5.15. Samenstelling van de kerkraad Passendale
- 5.16. Samenstelling van de kerkraad Zonnebeke
- 5.17. Samenstelling van de kerkraad Beselare
- 5.18. Samenstelling van de kerkraad Geluveld
- 5.19. Samenstelling van de kerkraad Zandvoorde
- 5.20. Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan door de kerkfabriek Sint Audomarus Passendale op
- 5.21. Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan door de kerkfabriek Onze Lieve Vrouw Zonnebeke op
- 5.22. Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan door de kerkfabriek Sint Martinus Beselare op
- 5.23. Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan door de kerkfabriek Sint Margaretha Geluveld op
- 5.24. Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan door de kerkfabriek Sint Bartolomeus Zandvoorde op
- 5.25. Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan door het centraal kerkbestuur Zonnebeke op
- 5.26. Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan door het managementteam op 3 juni 2025
- 5.27. Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan door het college van burgemeester en schepenen op 2 juni 2025
- 5.28. Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan door de bisschop van Brugge, Mgr. Lode Aerts, op 10 juni 2025
- 5.29. Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan door de gemeenteraad van 24 juni 2025
- 5.30. Verslag van de terugkoppeling over de inspirerende rondgang naar kerken waar meervoudig en nevengebruik wordt toegepast van 2 juni 2025